

WALD ORLD

REPORTÁŽE

FESTIVAL VLADIMÍRA NEJEDLA

TŘÍDNÍ CESTA DO ITÁLIE

ZEMĚMĚŘICKÉ PRAKTIKUM

UDÁLO SE

KONCERT ŽIVÉ HUDBY

KOUZELNÁ FLÉTNA

EURYTMICKÝ TÝDEN 12L

BIOLOGICKÁ PRAKTIKA

OBHAJOBY RP 12L

UKONČENÍ STUDIA 13L

PRÁCE NAŠICH ŽÁKŮ

KOMIKS BRÁNA DO PRÁZDNOTY

WALDORLWORLD

KONCERT ŽIVÉ HUDBY

V rámci série poslechových večerů, které se v tomto školním roce pravidelně konaly jako kulturní obohacení přinášející studentům možnost seznámit se s klasickým repertoárem vážné hudby, jsem se rozhodla do programu zařadit i poslech živého vystoupení. Myslím si, že zážitek z poslechu koncertu na živo přináší posluchačům nový rozměr. Zažít atmosféru, která při takovém vystoupení vzniká, vidět výkon interpreta a být součástí právě vznikajícího uměleckého okamžiku, nám dává možnost pocítit hudbu a její krásy všemi smysly. Proto je důležité, aby měli studenti možnost něco takového zažít, a rozšiřovat si své obzory.

Sarah Jedličková

ZPĚTNÁ VAZBA OD STUDENTŮ

Ve středu 26.4. byl od 18:00 koncert violoncella a klavíru v hale základní Waldorfské školy Příbram. První skladba byla Vokaliza od Sergeje Rachmaninova, poté byly krátce představeny další dvě skladby a následně zahrány. Druhá skladba byla Pohádka pro cello a klavír od Leoše Janáčka. Třetí a poslední byla Sonata pro cello a piano č. 2 od autora Bohuslava Martinů.

Úvodní skladba působila smutnou náladou. Její noty vykreslovaly obraz šedého deštivého

dne plného touhy, kterou nic nenaplní. Opakované akordy klavíru zněly jako neustálí déšť a navozovaly pocit napětí. Protáhlé noty violoncella plynuly jako smutné myšlenky.

Druhá skladba měla velmi jinou náladu a byla rozdělena na tři části. První část byla ze začátku plynulá a tekoucí jako východ slunce nebo klidný déšť. Postupně nabírala na vážnosti a déšť se zrychloval. Déšť přecházel do bouře s blesky, které znázorňovaly rychlé tahy violoncella. Druhá část zněla jako krajina po dešti. Z listů stromů kapající kapky, které se leskly pod světlem, prosvítajícím skrz mraky. Skladba se na chvíli zrychlila jako by vítr odnášel šedé mraky a uvolňoval oblohu slunci. Kapání kapek znázorňovalo brnkání na struny cello. Třetí část byla šťastnější a energetičtější než předchozí. Zněla tančivě a jako by měla něco na pilno, ale byla nejkratší ze všech tří.

Třetí skladba začala dramaticky. První část byla rázná a ze začátku skoro pochodová. Zněla skoro jako znělka nějakého šlechtického záporáka. Postupně znělka přeskakovala sem a tam, jako kdyby daný záporák spřádal plány a zkoušel si co provede. Ke konci této části dramaticčnost vyvrcholila, jako by připravená past sklápěla. Druhá část této skladby byla mnohem pochmurnější, skoro jako by byla z pohledu hrdiny, který zrovna prohrál. Nálada se na chvíli zlepšila. Svítá naděje. A hrdina se zase zve-

dá a připravuje k boji. Třetí částí byl dramatický finální souboj hrdiny a záporáka, kde violoncello a klavír hráli střídavě, jako by šermovali. Souboj však má několik emocionálních zvratů a překvapivých změn a končí dramatickým vyvrcholením a nakonec výhrou. Čí výhrou? To nevím.

Ze všech tří skladeb se mi nejvíce líbila druhá a třetí. Druhá pro svou krásu a barevnost obrazů, které vytvářela. Třetí díky napětí a dramatickosti. Celkově jsem si koncert užil.

Václav Musil

Dne 26. 4. 2023 jsem poprvé ve svém životě navštívila koncert komorní hudby. Naše paní učitelka hudební výchovy Sarah Jedličková hrála na violoncello a její kolegyně Evgenia Vorobyeva na klavír. Koncert se odehrál v hale Waldorfské základní školy v Příbrami v 18 h. Ovšem začátek byl až v 18:15, což musím vytknout. Celý koncert trval 45 minut a byl plný krásné hudby.

Během koncertu zazněly skladby od Sergeje Rachmaninova, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů.

Pokusím se Vám nějak přiblížit mé pocity během jednotlivých skladeb, protože jak jistě víte, co se komorní hudby týče jsem naprostý lajk.

První skladba "Vokaliza" od Sergeje Rachmaninova na mě od prvního tónu působila klidně, jemně až skoro dojemně. Když jsem zavřela oči, viděla jsem barvy jednotlivých tónů. Všechny tóny byli jasné a čisté jako lilie.

Jako druhá skladba zazněla "Pohádka" od Leoše Janáčka. Za mě to byla nejkrásnější skladba z celého koncertu. Zapůsobily na mě veliké výkyvy mezi jednotlivými tóny, byla to slast pro uši. Opět jsem při téhle skladbě zavřela oči a před očima mi probíhal překrásný příběh, který vyloženě seděl do každého tónu.

Třetí skladba nesla název "Sonata No. 2 pro violoncello a klavír" od Bohuslava Martinů. Při této skladbě mě uchvátila Evgenie Vorobyeva svou hrou na klavír. Po celou dobu jsem nevěřícně sledovala její prsty, jak předjížděly naprosto ladně po klavíru i když byla celá skladba velmi dramatická a temná. Když se ovšem i paní učitelka Sarah Jedličková přidala svou hrou na violoncello nezbylo mi nic jiného než nevěřícně koukat s otevřenou pusou.

Byl to pro mě neuvěřitelný zážitek a nikdy na to nezapomenu.

Moc děkuji za pozvání, Nela Frantová

REPORTÁŽE

4–9 FestiWal Vladimíra Nejedla ▼

24–27 Třídní cesta do Itálie

34–35 Zeměměřické praktikum

UDÁLO SE

10–11 Kouzelná flétna

23 Eurytmický týden 12L

28–31 Biologická praktika ▼

32 Obhajoby RP 12L

32 Výlet 10L

33 Ukončení studia 13L

36 Řemeslný týden 10. třídy

PRÁCE NAŠICH ŽÁKŮ

12 Umělecký týden 10L

13 Český jazyk – popis

14 Epoque geometrie 10U

15–22 Komiks Brána do prázdnoty 2. číslo 1. část ▼

Všechn život z hlíny pochází.
Květina ze země se probouzí.
Bytí člověka otázkou se zdá.
Možná, že pole odpovědi dá,
když k počátku se přiblížíme.
Pak teprve odpovědi odhalíme...

Každá věc pod sluncem má svůj řád, tak jako den střídá noc, tak se i ráno brzo na pole vstává a večer se spát chodí. Učitelé si přáli, abychom my tyto rituály zažili a vyzkoušeli si obdělávat půdu. S nadšením výlet neuvítal nikdo, ale časem stráveným prací se náš přístup změnil. Nakonec se nám ani nechtělo ze statku odjíždět.

Vyzkoušeli jsme si všechny možné práce: první den špetkování, další dny třeba pleť. Vytrhávali jsme plevel, vytrahovali jsme malé rostlinky od ještě menších. Byla to malá a tížná práce. Jak byla malá, tak byla i spojující člověka s přírodou. Tak to alespoň vyprávěl Jaroslav, zdejší organizátor prací na statku, když nás prací provázel. Kromě pleť jsme taky sázeli: kapustu a později i pórek. To bylo krásné. Kdo chtěl, dělal práci bez rukavic a ti ještě odvážnější chodili po poli bosí. Zkusili jsme sklídit cibuli a následně ji i očistili.

Během našeho praktika nás zastihnul i déšť. To jsme si potom užívali práce uvnitř, kterou se nám stalo učení v podání paní učitelky Machkové. Za úkol jsme měli naučit se rozpoznat 50 druhů rostlin, každý se jich nakonec naučil alespoň potřebné minimum a poznávačku zvládnul.

Dny byly naplněné různými aktivitami a v úterý jsme šli na výlet do Litoměřic. Navštívili jsme tamní podzemí. Pěší procházka nás občerstvila na zbytek dní strávených na poli.

Čtvrtek byl naším posledním celým dnem stráveným na statku. Ten den jsme se šli odpoledne po práci koupat a po cestě zpátky nás zastihnul příjemný déšť. Když jsme se mokří vrátili, čekalo nás povídání od, již zmíněného, pana Jaroslava. Poté byla večeře vždy uvařená jednou ze skupin třídy a na vyvrcholení večera jsme šli opékat jak buřty, tak i sýr. Každý si mohl dopřát, co chtěl. Všichni jsme si užívali krásný večer a nechali se ukolébat kytarou a zpěvem. Bylo to hezké zakončení pobytu. Zítra ještě práce na poli a pak hurá domů s očima od slz ze stesku.

*Bylo to zde krásné a inspirující.
Jsem jak všichni ostatní člověk žijící.
V rostlinách pozoruji krásu světa.
Nadešla chvíle, zbyla jen věta.
Co zasejeme, to také sklídíme.
S láskou k životu do světa hledíme.*

2. kreativní setkání uměleckých souborů středních waldorfských škol z České republiky

FestiWal

VLADIMÍRA NEJEDLA V PŘÍBRAMI

29.–31. března 2023

DRUHÉ UMĚLECKÉ SETKÁNÍ STŘEDNÍCH WALDORFSKÝCH ŠKOL V PŘÍBRAMI

Waldorfská škola Příbram letos uspořádala druhý ročník kreativního setkání waldorfských středních škol s názvem FestiWal Vladimíra Nejedly. Akce se uskutečnila 29.–31. března v prostorách waldorfské školy, avšak účastníci navštívili také další zajímavá místa našeho města – kostel sv. Jakuba, Hornické muzeum a Svatou Horu.

Myšlenka uspořádat tvůrčí setkání středoškoláků FestiWal vznikla již před několika lety. Součástí waldorfské pedagogiky je umělecký přístup k vyučování. Třídní kolektivy každoročně vytvářejí umělecké projekty, které prezentují ve své škole a pro veřejnost. Patří sem především divadlo, ovšem také literatura, poezie, výtvarné dílny – malba, kresba, fotografie, ovšem také specifické pohybové umění eurytmie. Tak tomu bylo i letos. Do Příbrami se sjely žakovské

ko-
lekti-
vy z part-
nerských škol
v Českých Budějovicích, Olomouci, Plzni a Praze.

K nim se přidali žáci naší školy a dohromady se akce zúčastnilo 360 mladých lidí.

Na programu byla divadelní představení N. V. Gogol – Revizor, A. Christie – Vražda v Orient expresu, K. Čapek – Anglické listy (Příbram), J. B. Thomas – Charleyova teta (České Budějovice), Tajemství W. Shakespeara (Olomouc), M. Bulgakov – Mistr a Markétka (Semily), výstava fotografických a výtvarných děl (Příbram), eurytmická vystoupení (České Budějovice a Praha) a sborové koncerty (České Budějovice).

Hlavním smyslem akce je živé a tvůrčí setkání mladých lidí, proto organizátoři připravili přes 30 tvůrčích dílen.

Zde si mohli účastníci vyzkoušet různá řemesla (kovářství, řezbářství, práce s kůží aj.) nebo se věnovat umělecké činnosti (malba na hedvábí, eurytmie, hudba aj.).

V nabídce byly pro zájemce připravené exkurze do příbramských památek. FestiWal nese jméno příbramského pedagoga Vladimíra Nejedly, který stál u zrodu Waldorfské školy Příbram a zasadil se o rozvoj waldorfského školství v České republice. Věříme, že by mu náš FestiWal udělal radost. Jsme také rádi, že jsme mohli účastníkům ukázat naše město, ve kterém se daří vzdělávání a kultuře.

Robert Žák

Vladimír Nejedly

* 1935 až † 2000

zakladatel waldorfského
hnutí v České republice

FOTOSERIÁL Z WORKSHOPŮ

ROČNÍKOVÉ
DIVADLO 12L

Ročníkové divadlo je v podstatě opravdové zakončení waldorfské školy. Je to finální výstup. Pak už je „jenom“ maturita.

Jako naše ročníkové divadlo jsme si vybrali legendární detektivní příběh od Agathy Christie – Vraždu v Orient Expresu. První komplikace nastaly již poté co jsme si hru vybrali, protože byla k dispozici pouze v angličtině. Avšak s odhodláním jsme se do toho pustili a vše přeložili. A pak přišel konečně čas nacvičovat.

Již od října jsme na divadle aktivně pracovali, ale šlo to ztuha a byla to pořádná fuška.

Prokousávali jsme se kousek po kousku textem, vyškrtávali ho a doplňovali a ani jsme si to pořádně neuvědomili a už jsme měli za pár týdnů vystupovat. Myslím, že můžu mluvit za všechny, když řeknu, že se mnohým z nás vloudila do hlavy nepříjemná myšlenka, že to prostě nestihneme. A opravdu bychom to nestihli, nebýt divadelního týdne.

Po celý tento týden jsme od rána do večera jen hráli a hráli a hráli. Poštěstilo se nám, že jsme domluvili pronajmutí auly se základní školou v Jiráskových sadech, takže jsme měli dost prostoru a nikdo nás nevyrušoval. Mělo to však i své nevýho-

dy, a to především, že tam byla pořádná zima. To by bylo samo o sobě dost nepříjemné, ale to vůbec nejhorší bylo, že prakticky všichni byli v tu dobu nemocní a zima nám rozhodně nijak neprospěla. Přesto jsme zatnuli zuby a pokračovali.

Nebojím se říct, že za tento týden jsme toho stihli v podstatě stejně, jako za celý rok předtím. S hotovými kulisami a naučenými texty to konečně vše začalo zapadat do sebe a fungovat jako dobře namazaný stroj. No dobře, nebudu si zas nalhávat, ten stroj pořád místy dost pokulhával, ale vypadalo to dobře.

Konečně přišel den, kdy se měla naše celoroční práce na divadle zúročit. Již od rána jsme svou mysl upírali jen na divadlo a jak to celé večer dopadne. Postavili jsme kulisy a generálka mohla začít. A musím říct, že to vše vypadalo... strašně. Základy tam byly dobré, ale všichni jsme věděli, že bychom ještě potřebovali minimálně jeden další divadelní týden. Ale nedalo se nic dělat, tenhle rozjetý vlak se už nedal jen tak zastavit.

Minuty před začátkem představení se vleklely a působily jako celé hodiny. A pak to začalo. Byla to jedna velká jízda. A hlavně divoká. Možná, že si toho diváci nevšimli, ale text nám vypadl víc než jen jednou a rekvizity se vypařili v moment, když byly nejvíce potřeba. Na tom ale nezáleželo, protože v moment, co dozněla poslední věta se spustil hlasitý potlesk. Získávali jsme ovace. A musím říct, že jsme všichni byli šťastím bez sebe.

To byl náš zážitek s ročníkovým divadlem. A toto bylo také poprvé co jsme hráli. Čeká nás ještě pěkných pár představení a věřím, že se nám povedou stejně jako toto.

Jaromír Fiala 12L

Ve třetím ročníku střední školy na Waldorfu je tradicí školní divadlo.

Tak tedy i naše třída si připravila a pilně celý tento ročník trénovala na divadelní hru.

S nápadem, co budeme hrát, přišel Jaromír Fiala a to tedy s návrhem na slavný příběh Hercule Poirota zvaný Vražda v Orient Expressu od Agathy Christie. S tímto nápadem jsme se

všichni sladili a tak se dalo vše do pohybu. Jaromír byl hlavní hrdinou celé této hry a to sám velký detektiv Hercule Poirot a to nebylo vše, celou tuto hru přeložil z anglického originálu v létě v roce 2022 a uspořádal tak, aby byla divadelně hratelná. S nástupem do 12. třídy tedy v září začaly přípravy. Na školu k nám na dramatickou výchovu přišla nová paní učitelka paní Věra Janebová a od září se s námi seznámila a naladila se na nás, jako osobnosti. Za čas, co poznala, co v nás je, co dovedeme každý herecky vyjádřit, rozdali jsme si role. Vlast-

noučně vyráběli kulisy. V naší třídě máme 23 lidí, tedy větší počet lidí, než bylo postav v příběhu, a tak jsme se rozhodli udělat dvě alternace plus kulisáři a maskérky i osvětlovači.

Po dobu školního roku probíhaly zkuškové hodiny a vyloženě nejhlavnější prostor pro nacvičování hry jsme, jako třída, dostali celý týden od 20.3. do 24.3., kde jsme zkoušeli v prostorách Aula Příbramské 4. základní školy.

První představení, tedy premiéra naší hry, se konala 29.3. na druhém ročníku FestiWalu na Waldorfské škole a mělo obrovský úspěch. Celkové představení, trvalo 2 hodiny s deseti minutovou přestávkou. Již napoprvé se povedlo publikum rozesmát a bylo znát, že na obecnostvo naše herecké výkony zapůsobily. Celou první Alternaci hrál Jaromír Fiala jako Hercule Poirot, Lukáš Straka jako messie Bouc, Michal Novotný jako Samuel Ratchett, Nela Frantová jako paní Helen Hubbardová, Tereza Radová jako slečna Mary Debenhamová, Ondřej Brej-

cha jako plukovník James Arbuthnot, Anežka Žáková jako Hraběnka Andrenyi, Raimonda Veselá jako Princezna Dragomiroff, Johana Bludská jako misionářka Greta Ohlssonová, Artuš Passerin jako Hector Willard McQueen, Filip Dendys jako průvodčí Michel a číšnice Nela Loffelmannová.

Další představení se konalo 14.6. s druhou alternací představení pro rodiče, kdy hlavní roli představila Sophia Agnes Benediktová, princeznu Dragomiroff zahrála Klára Jelínková, paní Hubbardovou Veronika Dandová, Hraběnku Zuzana Soukupová a Pavlína Housková jako průvodčí Michel a pro nemoc Lukáše Straky se obdivuhodně naučil roli Messie Bouca Jaromír Fiala, za což mu patří vysoká adorace.

Dále i 16.6. pro právě čtvrtou základní školu jako poděkování za poskytnutí prostoru na trénování s první alternací.

Největším cílem této divadelní cesty, bylo ale představení 19. 6. v ŽIŽKOVSKÉM DIVADLE JÁRY CIMRMANA, kam nás na hostování pozvala Waldorfská škola Dědina s paní učitelkou Janebovou. Tato zkušenost byla neuvěřitelná pocta. Již nádech samotného divadla, kdy jsme se podívali do šaten slavných hereckých osobností jako je Zdeněk Svěrák. Celé dění a podívaná v tomto divadle byla nezapomenutelná, Ladislav Smoljak či Miloň Čepelka a pan Brukner nebo Ondřej Vetchý a Václav Kotek. Stát a mít tu čest hrát na prknech nejslavnějšího Čecha Járy Cimrmana se nepoštěstí každému všichni jsme si toho byli vědomi a moc si toho vážili a musím říci, že i značně užili a do této hry dali maximum, kdy hrálo opět první obsazení a velké díky patří také kulisákům Nele Loffelmannové, Zuzaně Kučerové a Lucii Ježkové i Isabelle Tombové a skvělé práci Osvětlení a zvuku Viktorovi Váňovi a Zuzaně Soukupové. Za parádní dovoz, přípravu i odvoz kulisy děkujeme panu číteli Rostislavovi Antonovi. Publikum bylo skvělé, na konci hry nás obdaroval takovým potleskem, až nás to všechny příjemně dojalo a opět utvrdilo v tom, jak jsme skvělý divadelní tým, co dokáže své role ukázat v plné síle i s obdivem a úspěchem.

Osobně musím říci, že tento zážitek si ponež v sobě ještě dlouho.

Děkujeme za možnost si zahrát zrovna v takovém divadle díky pozvání paní učitelky Věry Janebové a za veškerou pomoc a práci okolo i paní učitelce třídní Romaně Kramářové.

Pocta patří všem z třídy 12.L., toto divadelní dobrodružství zůstane v našich srdcích a hezkých vzpomínkách.

Tereza Radová

REVIZOR

V rámci Festivalu Vladimíra Nejedla, jsme jako třída zpracovávali divadelní hru Revizor. „Revizor“ je divadelní hra, kterou napsal ruský spisovatel Nikolaj Vasiljevič Gogol v roce 1836. Hra je satirou na ruské úřady a zobrazuje korupční a nespravedlivý systém, který vládne ruskému městečku.

Hlavní postavou je Ivan Alexandrovič Chlestakov, mladý úředník z Petrohradu, který se ztratil na cestě a očitne se v měs-

tečku, kde je chápán jako očekávaný revizor, který má kontrolovat místní úředníky. Chlestakov, který je ve skutečnosti pouze tulák a má málo peněz, využívá příležitosti, hraje si na velkého úředníka a žádá si úplatky a výhody.

Poté Chlestakov odjíždí a zanechává po sobě dopis, že to byla jenom komedie a žádání revizor nebyl. V tom přichází úředník který oznamuje že pravý revizor přijel.

„Revizor“ je důležitým dílem ruské literatury a často se hraje na divadelních jevištích po celém světě. Gogolova satira na byrokracii a korupci zůstává stále aktuální a vtipná.

POSTAVY:

Chlestakov:	Filip Josefy
Osip:	Šimon Fil
Hejtman:	Jáchym Amdouni Jakub Homolka
Inspektor:	David Slavík
poštmiřtř:	Luka Brajanovski
správee:	Michal Kočí
četník:	Patrik Pánek
soudece:	Lukáš Fára
Dobčinský:	Aleš Kočí
Bobčinský:	Tomáš Ťuka
Anna:	Linda/Zoša
Marie:	Barbora Horáková
Myška/Zámečnice:	Nikol Machová

Na nazkoušení jsme měli pouhý týden před Festivalem a díky hodinám dramatické výchovy, kde jsme si rozdělili role a dělali čtené zkoušky, jsme mohli přistoupit rovnou k samotnému zkoušení. Z důvodu malého počtu žáků, jsme museli poprosit dvě slečny z licea, Lindu a Zošu, které nás opravdu zachránili a ztvárnili roli matky Anny. Myslím, že to pro všechny byla opravdu krásná a nezapomenutelná zkušenost a to hlavně díky panu učiteli, režisérovi Ondřejovi Venclíkovi, který na zkoušky přicházel s dobrou náladou a měl s námi obrovskou trpělivost i když jsme byli ve velkém časovém presu. Samozřejmě také nesmíme zapomenout na lidi kteří obstarávali světlo, zvuk a také se na nás přišli podívat, protože divadlo není pouze o hercích.

Barbora Horáková

FOTOSERIÁL
Z VYSTOUPENÍ ŠKOL

Příbramská waldorfská škola připravila koncertní turné s obdivuhodným provedením Kouzelné flétny. Toto dílo má řadu rovin, obsahuje scény vážné i komické, je plné dramatickosti. Již přes 230 let je ozdobou světových operních scén. Diváky stále těší, baví, dojíká a především k nim promlouvá díky slovům a hudbě jeho nesmrtelných tvůrců - Emanuela Schikanedera a Wolfganga Amadea Mo-

zarta. Za pohádkovými motivy se skrývají hluboká myste-
rijní sdělení.

První představení bylo 9. května 2023 v Muzeu české hudby, další dvě následovala v Příbrami pro veřejnost a pro školní děti. Sólisté, sbor a orchestr tvořili žáci 7.-11. třídy Školy Rudolfa Steinera Birseck ze Švýcarska. Režie představení a scénografické ztvárnění připravili žáci pod vedením Caroliny Balmer a Joanny Keetman. Hudebního nastudování se ujali Matthias Kühn a Joanna Keetman. Dirigentkou představení byla Joanna Keetman. Obdivuhodná byla jednoduchá a velmi efektní scéna ztvárněná čtyřmi čtyřbokými jehlany potaženými bílým plátnem s variabilním osvětlením uvnitř. Postavením jehlanů a jejich nasvícením vznikaly dokonalé proměny na otevřené scéně. Celkové vyznění podtrhly stylové dobové kostýmy. Zpěváci nepoužívali pro zesílení hlasu mikrofony. Vzhledem k alternacím všech hlavních postav někdy režie přistoupila k zesílení hlasu druhým zpěvákem, který pouze staticky v černém oblečení podpořil příslušnou postavu. Vzhledem k tomu, že dílo je napsané jako zpěvohra, bylo pro diváky potěšením vychutnat si skvěle zvládnuté role i po činoherní stránce. Kouzelnou flétnu jsme mohli zhlédnout s mírnými škrty,

i tak představení trvalo 2 a 1/4 hodiny s přestávkou mezi dějstvími. Mezi zpěváky bych rád vyzdvihl Aurelii Baumgartner v roli Paminy. Její sametově přirozený hlas dává tušit velkou muzikálnost a hloubku citu. Svým ko-

mickým talentem a hudebním cítěním nadchl diváky také Elia Knittl v roli Papagena. Silný moment dopřála divákům Aurea Eckinger v roli prince Tamina, když naživo s velkým prožitkem zahrála (či zahrál) motiv čarov-

né flétny. Obdivuhodná byla obrovská kázeň a pokora dětí a studentů při přípravě a realizaci takto náročného turné a takto náročného díla. Samozřejmě byla jak švýcarská dochvilnost, tak i klid při zkouškách. Každý měl něco na starosti a své úkoly si bezchybně plnil. Díky našim švýcarským přátelům jsme mohli českým divákům z okruhu waldorfských škol, a zejména pak dětem, nabídnout zážitek z přirozeného zpěvu. Neboť žádný ze zpěváků nemá operní školení, všichni zpívali přirozeně, což na velkých operních scénách samozřejmě možné není. Pozoruhodné například je, že dvě dívky z 11. třídy zvládly vyzpívat obdivuhodné kolorатурní výšky Královny noci, k tónu f3! Pro nás pedagogy se zde otevírá otázka: Kam kráčí výuka hudby v českých waldorfských školách?

Příbramská škola je šťastná za společně prožité chvíle, navázaná přátelství mezi studenty a učiteli. A přitom pozvání navštívit Čechy s Kouzelnou flétnou vzniklo jen tak u kávy ve sborovně školy Birseck při krátkém zastavení našeho kolegia před návštěvou Goethana v říjnu minulého roku.

Na tomto místě si dovoluji citovat verše zpívané sborem na závěr druhého jednání:

***Jen láska a pravda at' vedou nás
a Světlo at' vítěz po všechen čas.***

Robert Žák

UTVÁŘENÍ PLATÓNSKÝCH A ARCHIMEDOVSÝCH TĚLES

Součástí uměleckého týdne desáté třídy lycea byla třídenní práce s hlínou s Mojmírem Poprockým, která doplnila spolu s dvou- denním malováním s Michaelou Málkovou a raním zpěvem s Lukášem Marekem a Robertem Žákem první větší setkání studentů s eurytmií na naší škole vedené Věrou Janebovou doprovázenou Jitkou Romanutti a návštěvou z Budějic.

Z hlíny jsme systematickým odboucháváním prvně zhotovených koulí postupně utvářeli Platónská tělesa, z nichž odboucháváním jejich rohů vznikala Archimedovská tělesa. Mohli jsme spoluobjevit, že jedno těleso přechází v druhé, zkoumat jejich vlastností a zkrátka se s nimi intimněji na vlastní kůži seznámit. Pracovali jsme zprvu s hlínou a pak s barveným včelím voskem. Naše výtvoři můžete vidět na přiložených obrázcích. Jako reflexi jsme v závěru o celém procesu napsali každý báseň. Mojmír Poprocký

*V Pondělí peklo nastalo
Mě srdce z toho klesalo
Hlína to je zlý pán
A nikdy ho rád nevítám
Bolest mi působí práce s ním
Řekl: „Já hlínou chci být!“
Mačkal jsem, házel jsem, brečel jsem
Těleso z hlíny však nezřel jsem
Ve středu pokračovalo mé utrpení
Hlína ne a ne se v těleso mění
Pak přišel zázrak z čistého nebe
Pan Vosk ze kterého se i hlína třese
Vosk byl povolný a teplý
Po naší práci i velice pěkný
Vznikl z něho úžasný 12-ti stěn
A o hlíně bude už jen zlý sen.*

Roman Miškei

Toto dílo vyobrazuje reliéfní plastiku z doby starověkého Řecka, je nakreslen uhlem na papír akademickou malířkou Evou Vejražkovou. Kresba je počítačově upravena, aby byla zbarvena do červeného odstínu. Na obraze je bohyně moudrosti, války a ochránkyně spravedlnosti a umění.

Athéna stojí uprostřed a zaujímá skoro celou plochu, hlava je otočená v profilu a zbytek těla je otočený do poloprofilu. Hlavu má opřenou o oštěp. Její levá ruka se ho drží a její pravá ruka je opřená v bok. Nohy postavy vypadají, skoro jako kdyby byly v pohybu, jako kdyby se Athéna chystala vykročit. Na hlavě má nasazenou přilbu. Vypadá to, jako kdyby si ji sundala a znovu chystala nandat. Bohyni nejsou jí vidět vlasy, takže její ucho a krk jsou dobře viditelné. Na její obličej je vržený stín, protože její záda jsou osvětlená.

I přes to jde poznat, že má zavřené oči a její výraz je až starostlivý, či smutný. Na sobě má dlouhý šat, který jí sahá až k nohám. Kolem pasu má úzký pásek. Šaty hezky definují její křivky. Žádné jiné doplňky šaty nemají, je oblečena zcela jednoduše.

Obrázek je celkově profesionálně nakreslen a opatrným stínováním je ještě víc definován reliéf. Postava působí dojmem, jako by z obrázku vystupovala. Je to způsobeno tím, že tam, kde je nejvíce osvětlená je tmavé pozadí a tam kde je postava nejtmaší čili kde jsou stíny, je pozadí světlejší. Celkově má obraz klidnou, až smutnou náladu. Hodil by se na výstavu o řecké mytologii.

*Amanda Faralli,
obor reprodukční grafiky
10U*

V hodinách českého jazyka jsme se věnovali popisu práce. Zvolili jsme pracovní postup uplatněný v dílně kovotepectví v rámci řemeslného týdne.

VÝROBA MĚDĚNÉ MISKY

Nástroje:

pilník, rýsovací kružidlo, nůžky na plech, kovotepecké kladivo, svěrák, pomocný přípravek, brusný papír P80

Materiál:

měděný plech, T 0,6 mm

Stroje a přístroje:

nebyly použity

Úvod:

V rámci řemeslného týdne jsme měli měditepectví. Programem nás provázel pan Jiří Moravec, zkušený měditepec a šperkař. Z důvodu náročnosti jsme dostali za úkol vyrobit měděnou misku. Velikost a tvar si každý určil sám. Na práci jsme měli přibližně šest hodin. Mědi jsem se věnoval i dříve. Těšil jsem se, že se naučím nové postupy.

Postup práce:

Na připravený plech jsem si pomocí kružidla narýsoval kružnici tak, abych využil celý materiál. Bylo to přibližně dvacet centimetrů v průměru. Kruh jsem vystříhl nůžkami na plech a pilníkem

zaoblil hranu. Pomocný přípravek, dřevěný hranol s důlkem, jsem upnul do svěráku. Pomocí kovotepeckého kladiva s kulatou špičkou jsem začal tvarovat miskovitý tvar. Postupoval jsem od středu k okraji. Tvar misky jsem stále prohluboval. Když jsem dosáhl hloubky 7 centimetrů, začal jsem okraj tvarovat do vlnovky. Na to jsem použil druhou oblou stranu kladiva. Na závěr jsem pomocí smirkového papíru zabrousil okraj dohladka. Výrobek nepotřeboval povrchovou úpravu.

Závěr:

Výrobek jsem stihl dokončit za dvě a půl hodiny. Proto jsemve zbývajícím čase mohl ještě vyrobit kalich.

Misku jsem využil pro

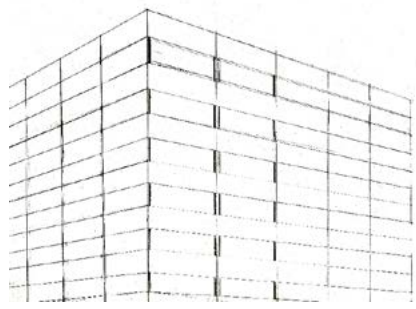
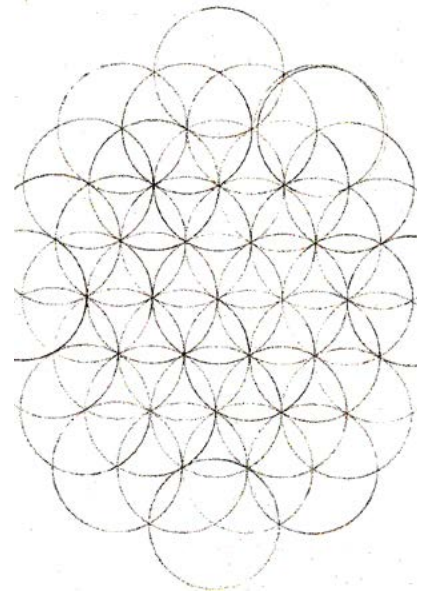
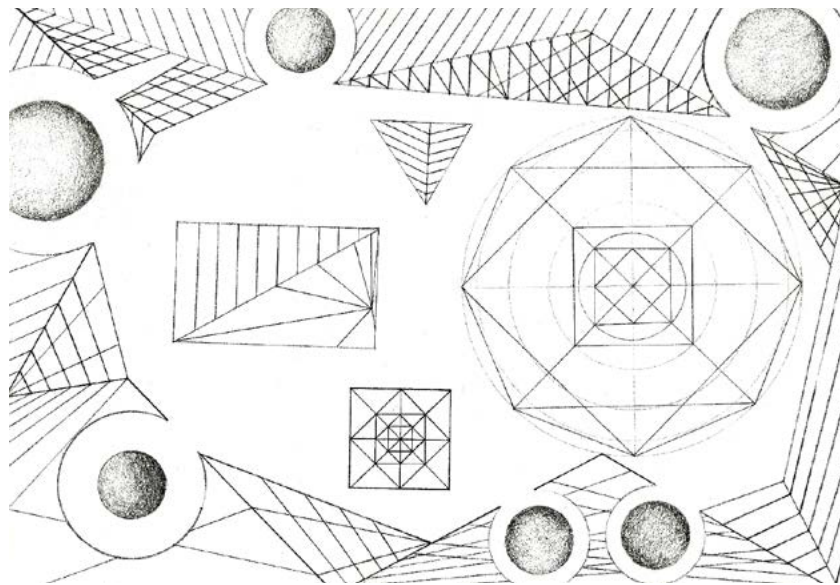
servírování oříšků. Odstrážky materiálu byly vytříděny k recyklaci. Ve své práci jsem zhodnotil předchozí pracovní zkušenosti. S pomocí pana Moravce jsem se naučil nové pracovní postupy. Byl ke všem vstřícný, vždy dokázal poradit. Měď je velmi měkký a poddajný materiál, který se dobře tvaruje a opracovává. Z povedeného díla jsem měl radost. Práce mně přinesla další podněty k přemýšlení. Děkuji učitelům a lektorům za přípravu řemeslného týdne.

*Vladimír Macháček,
obor umělecký truhlář a řezbář, 11U*

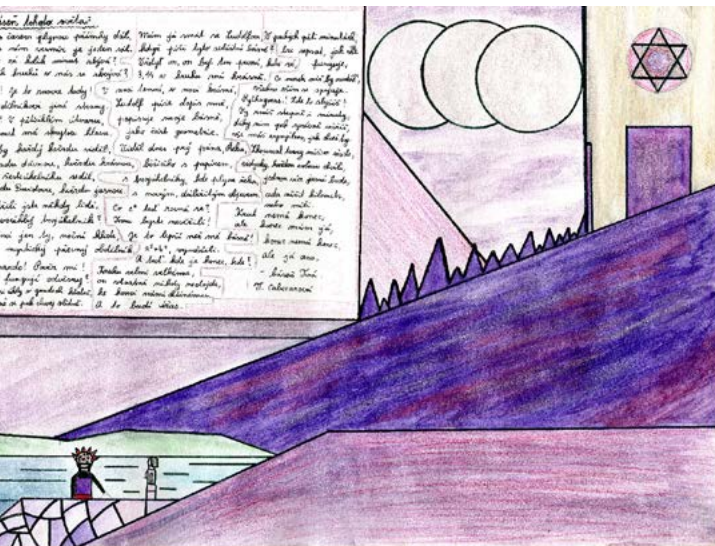
EPOCHA TRIGONOMETRIE 10U

Před Zeměměřičským praktikem u nás ve třídě 10U proběhla epocha geometrie. Společně s paní učitelkou Vernerovou jsme probrali základní geometrické útvary- kruh, čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník. Poté jsme se pustili do lichoběžníku a rýsovali jsme si pravidelný pětiúhelník a pravidelný šestiúhelník. Posléze jsme začali novou látku a tou byla TRIGONOMETRIE. Zabývali jsme se goniometrickými funkcemi, které jsme využili při počítání úloh s trojúhelníky, na to také navazovaly úhly a jednotky měření

úhlů a funkce trojúhelníku, jako je sinus, cosinus, tangens a kotangens. Ukazovali jsme si počítání úhlů na praktických příkladech-např. jsme je měřili u schodu. Na konci epochy jsme měli uměleckou část. V této části jsme měli možnost tuto epochu ztvárnit například básní, obrázkem, či písní. Až na jednu báseň si celá třída zvolila nakreslit geometrický obrázek a to bylo pak prezentováno i na středoškolské měsíční slavnosti. Celkově byla epocha zábavná a přínosná.

Amanda Faralli, Petra Cabcárová

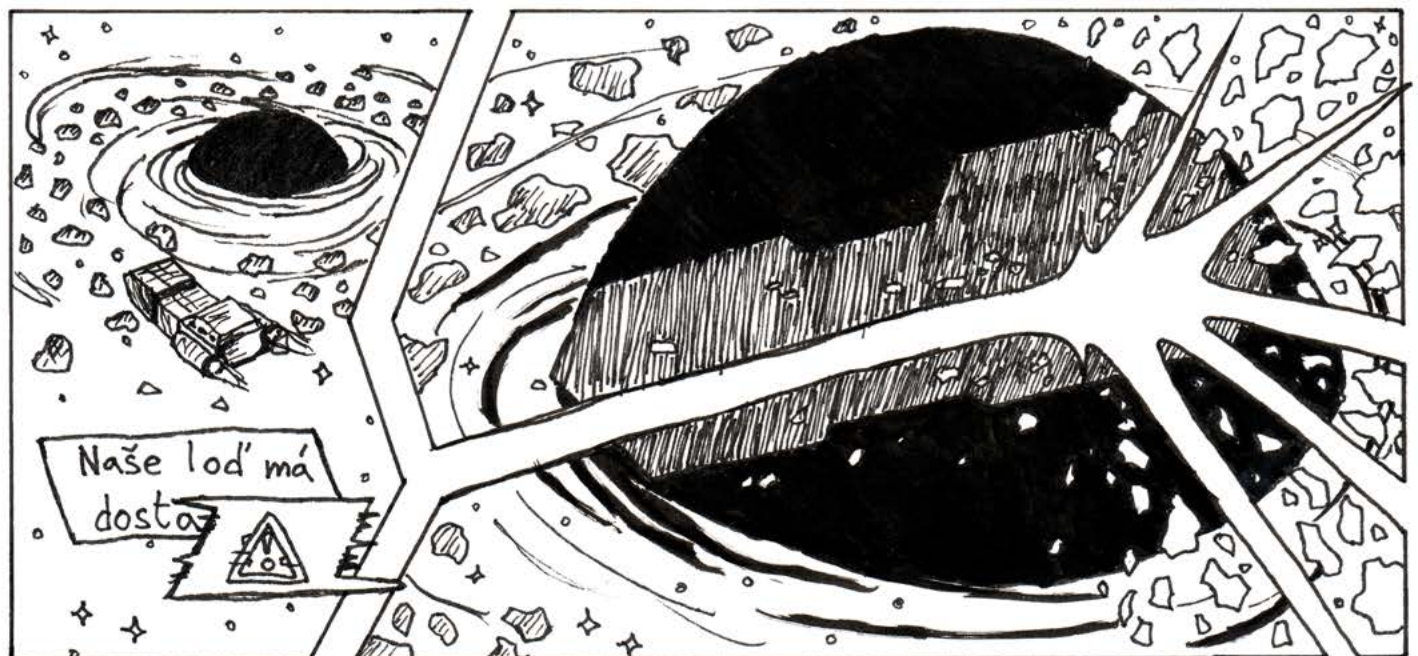
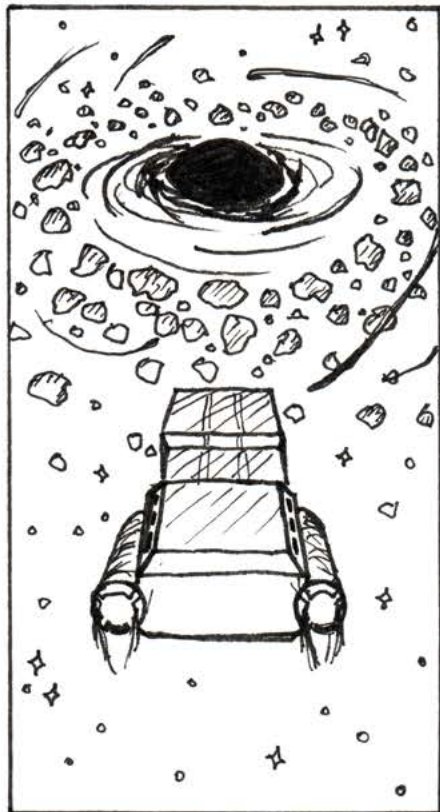
BRÁNA DO PRAŽDNOTY

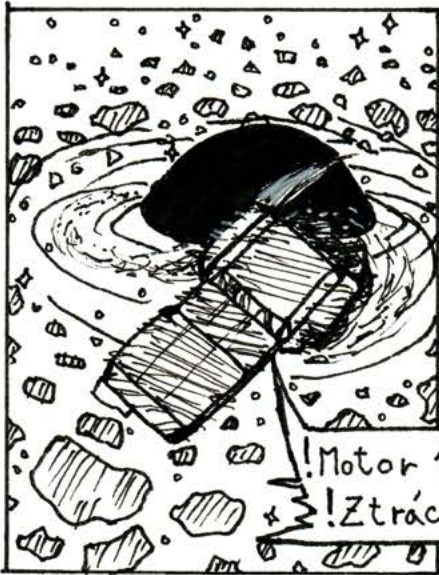
VÁCLAV MUSIL

2. číslo

- UNIK Z MEZIPROSTORU -

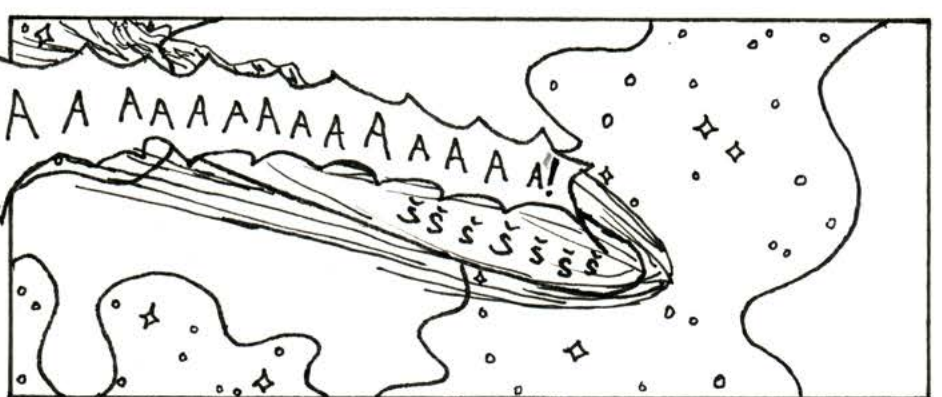
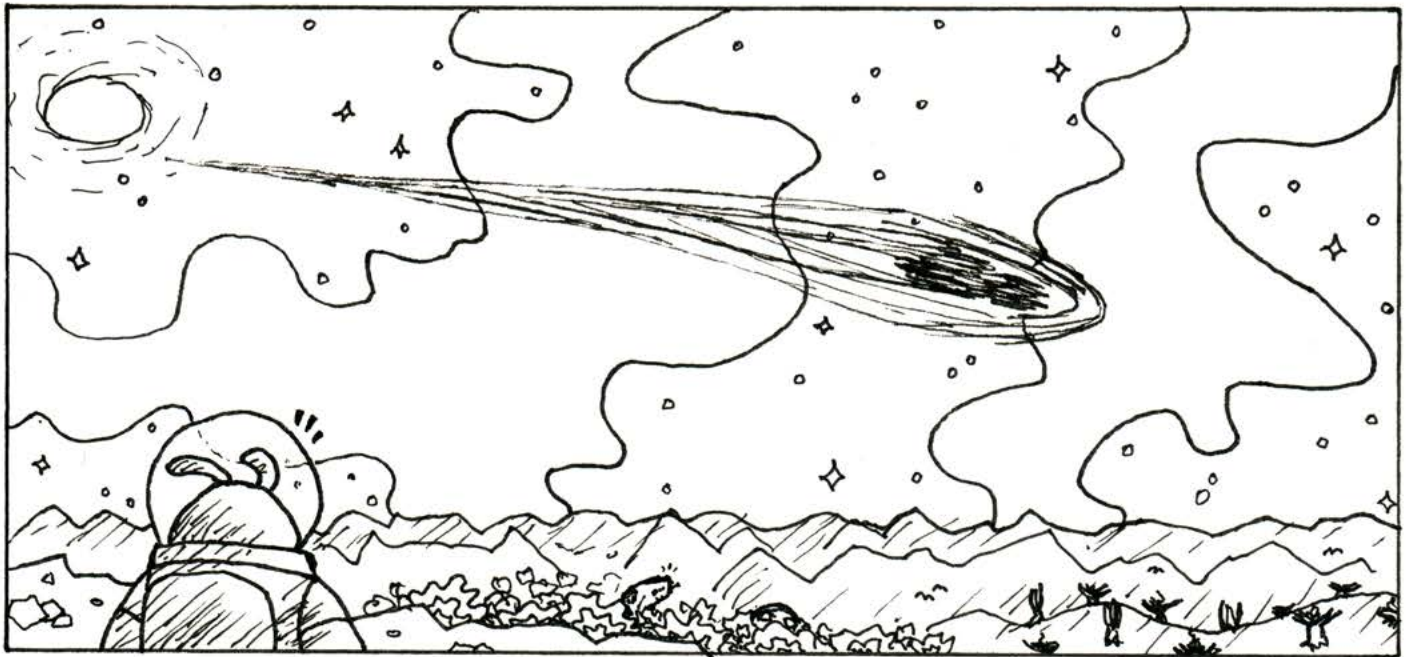

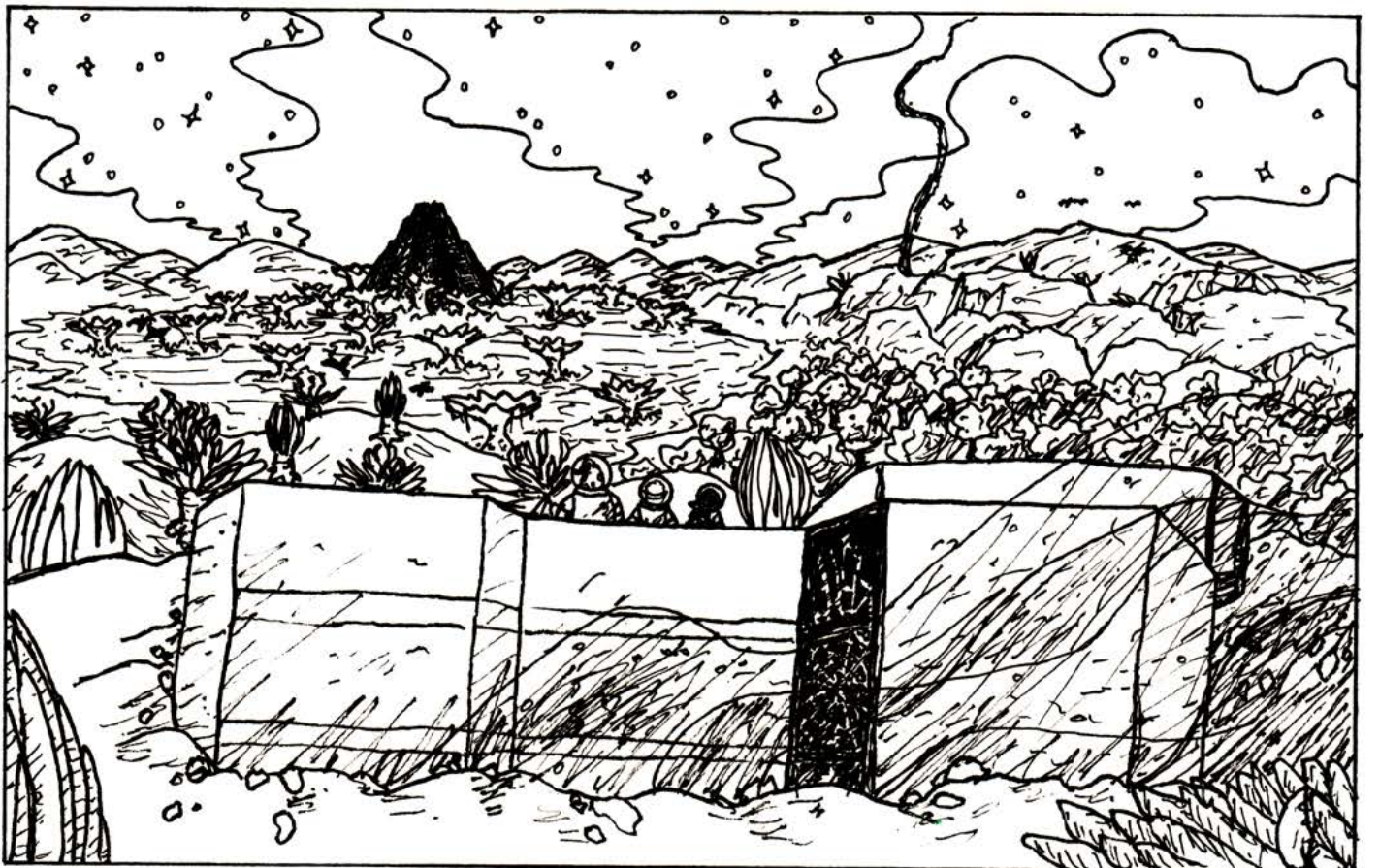
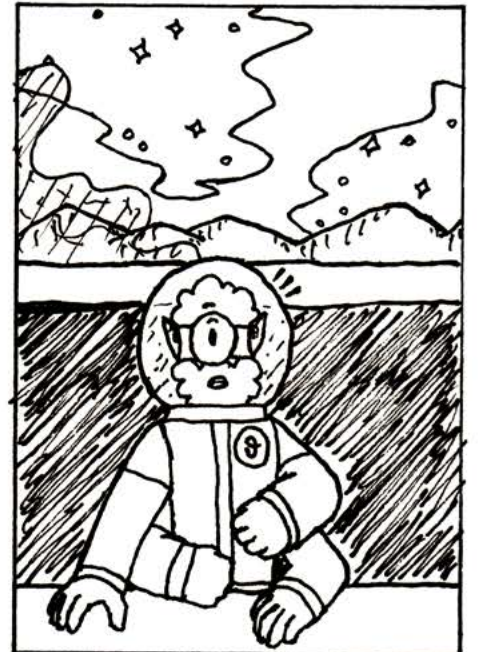
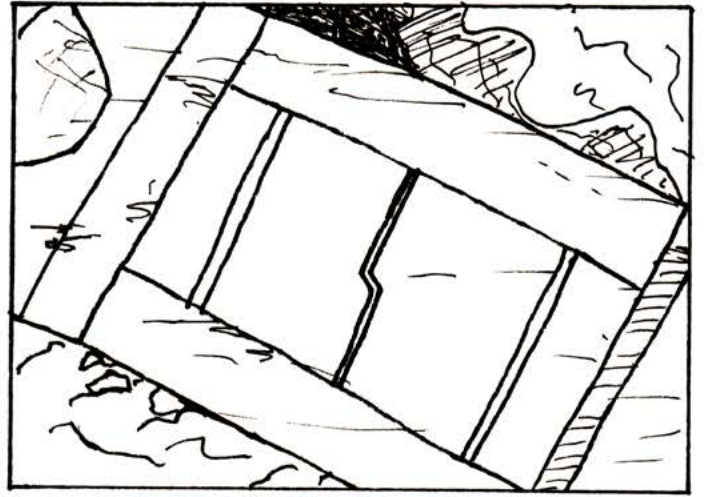
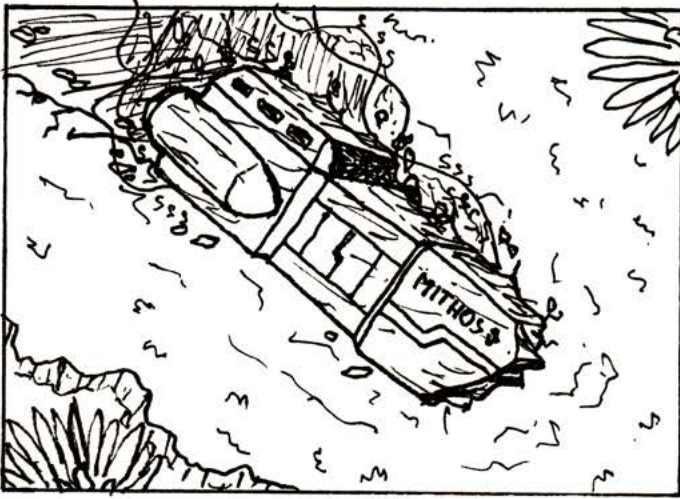
!Motor 1 byl zasažen!
!Ztrácíme kontrolu!

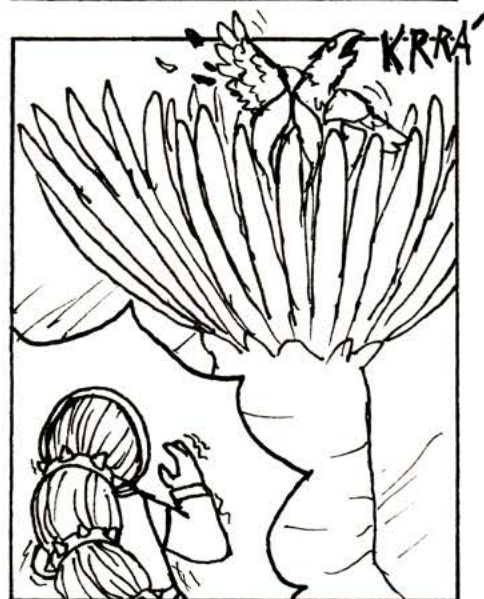
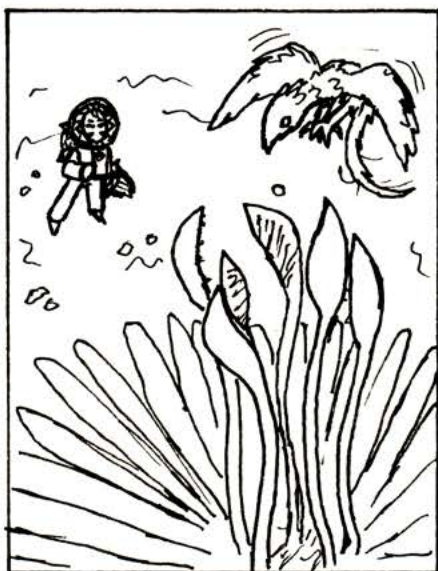
Držte se!

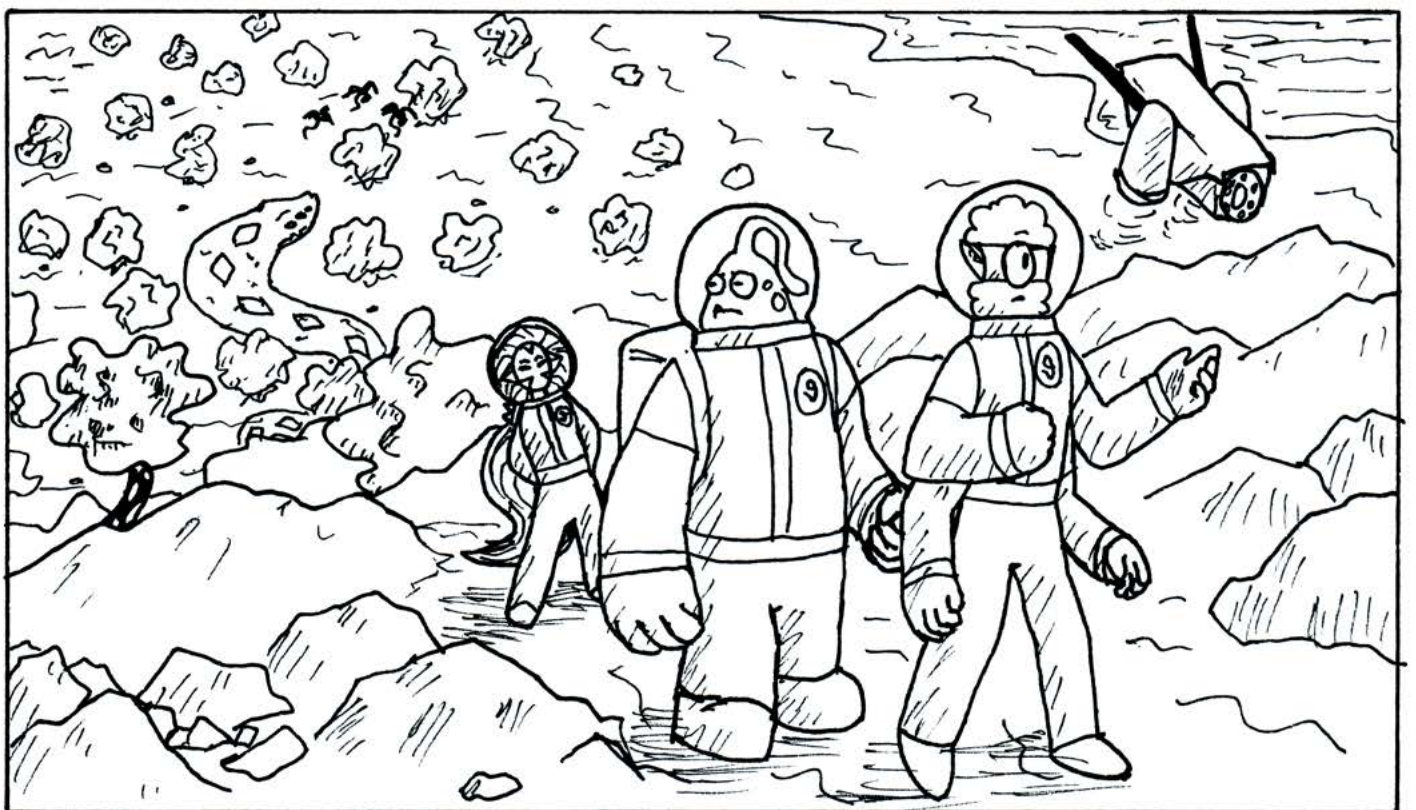
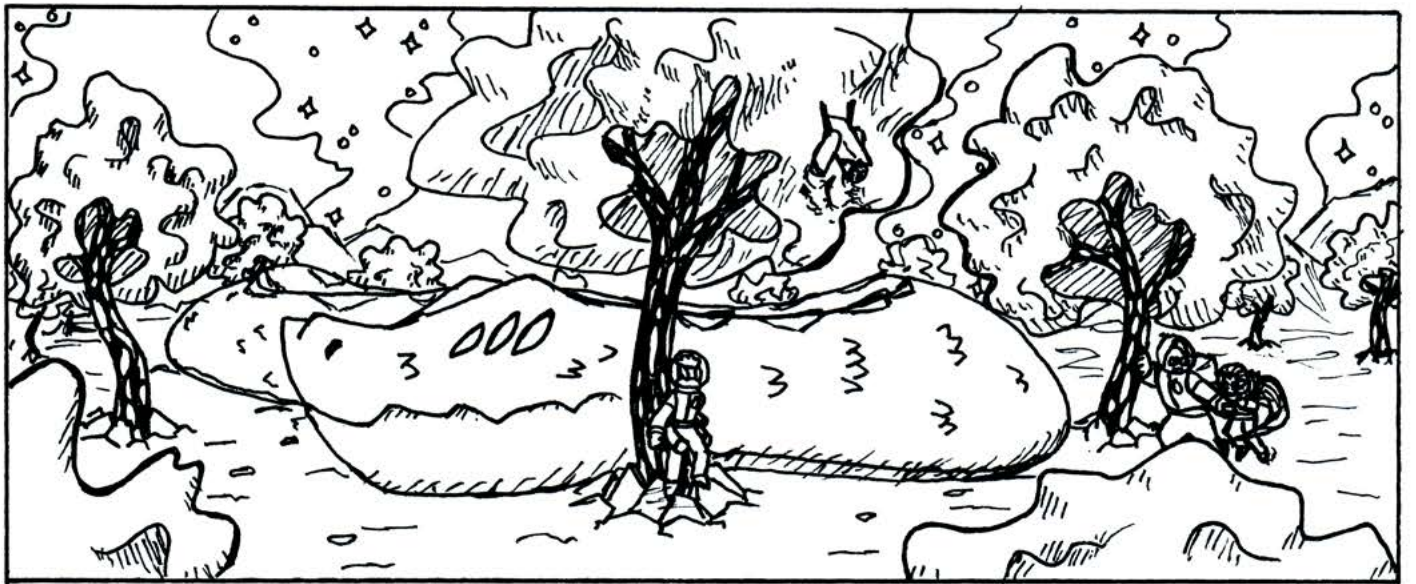
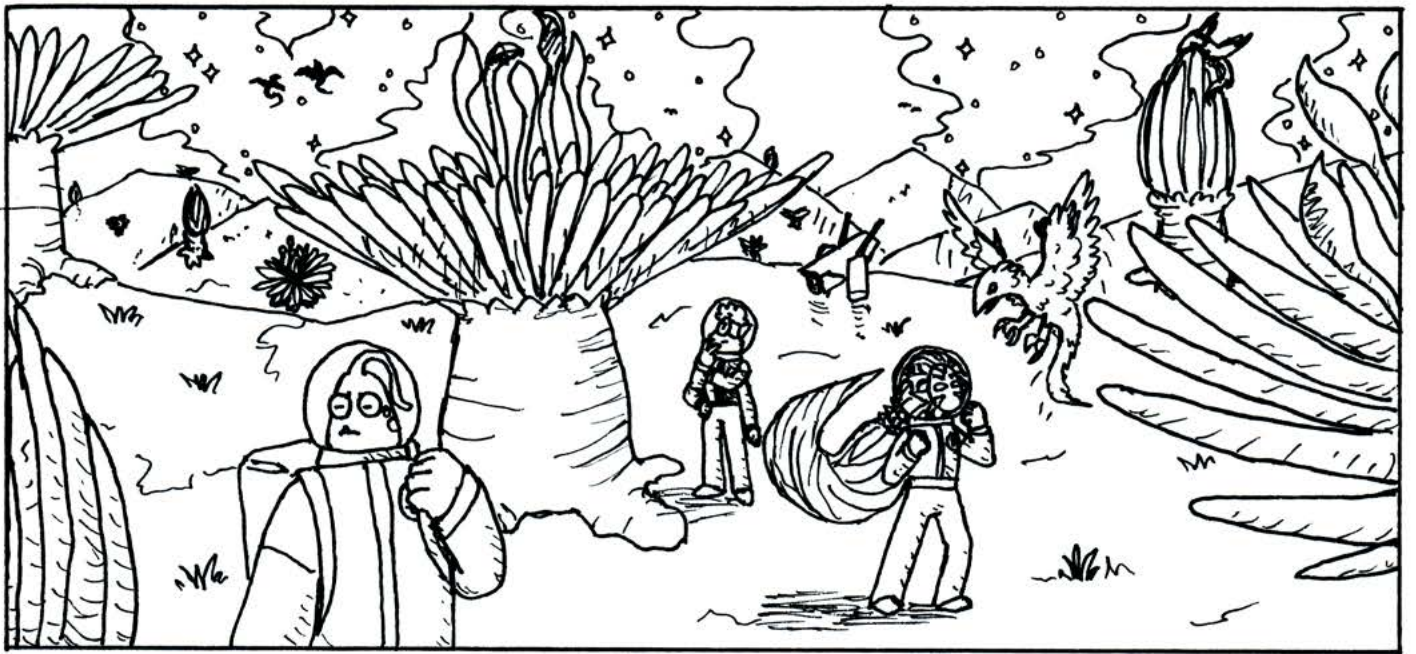

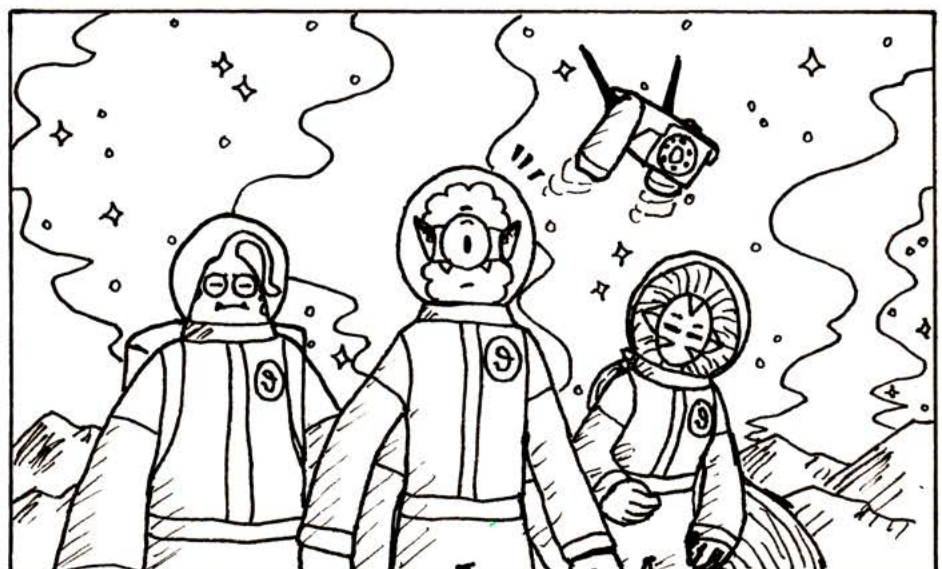
AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA!

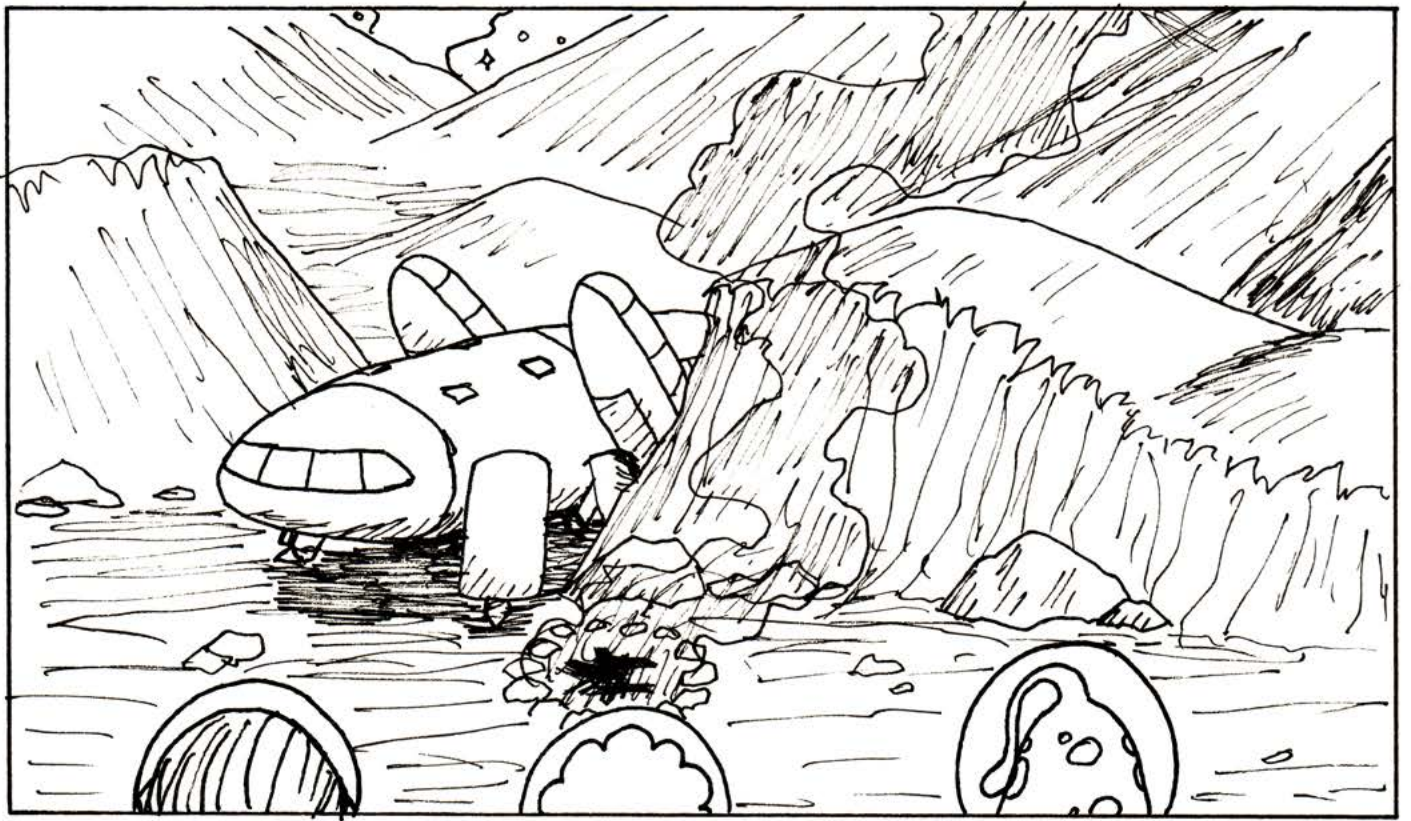
KŘACH
DRRRRRH

Eurytmický týden žáků z 12.L se odehrával od pondělí 29. května do pátku 2. června.

Celý tento umělecký týden obsahoval tři disciplíny v podobě ranního zpěvu s paní učitelkou a sbormistryní Veronikou Skaličkovou. Po zpěvu následovala hodinová společná a hlásková eurytmie, kterou nás prováděla jedna z velmi zkušených eurytmistek Evropy Hana Adamcová. Následně přišlo rozdělení naší třídy do dvou skupin. Každá z nich se v týdnu vystřídala

la ještě na dvou hodinách eurytmie a na dvou hodinách práce s hlinou pod vedením paní učitelky Zuzany Machkové.

Zpočátku jsme se nejprve seznamovali s písněmi, jako byly Amazing Race nebo Wade in The Water a další, které jsme pak po celý týden na ranní hodině pečlivě trénovali i s každodenním rozezpíváním v podobě kánonu spolu se sóly. Následovala vždy hodina eurytmie nejprve v prostorách tělocvičny na základní škole, kde jsme se společně naučili celou eurytmickou abecedu a v týdnu pomalu přidávali do abecedy i útvary jako byl pentagram či šestiúhelník a nacvičili sestavu, kterou jsme pak měli v pátek předvádět. Následovalo rozdělení skupin, kdy jedna skupina trénovala eurytmické sestavy v eurytmickém sále, v podobě malinko pohybově

rozdílného než následně ta druhá. Celým tímto tréninkem nás doprovázela hudebně paní učitelka Jitka Romanutti na klavír. Jednalo se o vnímání tónové soustavy a vložení pohybu do hudby s citem. Nechybělo ani nacvičení jednoduché sestavy s eurytmickými tyčemi se známým cvikem vodopád a házení tyče v útvary svému eurytmickému partnerovi. Paní mistryně Hana Adamcová nás učila vnímat a naciťovat se jeden na druhého, pracovat ve skupině tak, aby výsledek i přes všechnu dřinu, která v trénování a učení se kroků či tónů byla přítomna v konečném výsledku působil ladně a přirozeně s určitou elegancí. Učili jsme se také rytmu, počítání dob v hudbě a připravili jsme si i eurytmické taneční představení W.A. Mozarta. Druhá skupina vždy měla dvě hodiny práce s hlinou, kdy jsme celým týdnem společně procházeli seznamováním s hlinou jako hmotou a přes zrození našeho vytvořeného srdíčka pomaličku narození malého zárodku plodu miminka. Po celou dobu nás paní učitelka Machková nechávala si na hlinu opravdu sáhnout do hloubky v tom smyslu, že jsme první počátky plo-

du tvořili poslepu se zavázanými očima až po odborný výklad a zajímavosti, co se týče těhotenství a lidského zázraku, kdy je neuskutečný dar, že přijde miminko na svět. Jako studenti jsme mohli poznávat fascinující proces od pranepatrného počátku lidského života.

Přes týden naše třída pilně trénovala a dala do tohoto týdne, co nejvíce mohla. A to se také odrazilo ve výsledných dvou vystoupeních, kdy jsme měli koncert v hale základní školy a předvedli melodicky a velmi harmonicky sborově nacvičené písně, kde byly slyšet skvělé hlasy celé třídy, kde jsme všichni zpěvově nadaní a dvě sóla, která stála za odvalu studentky Terezy Radové a studenta Ondřeje Brejchy v písni Amazing Race.

Následně se celá třída i s ostatními učiteli sešla v přednáškovém sále a prohlíželi si oběma skupinami vytvořená malinká embria miminek a pořídili třídní fotografii, kde je vidět naše týdenní umělecká práce. A v zápětí přišlo výstupní představení v tělocvičně před učiteli a pár třídami ze základního stupně, kde studenti předvedli co v nich opravdu je a tím sklidili obrovský obdiv jak od učitelů a dětí, tak i od paní mistryně eurytmie paní Adamcové, kde byla vyřčena milá pochvala, že naše třída je velmi nadaná co se týče uměleckého, pěveckého i pohybového směru a že práce s námi byla radostí.

Týden této epochy byl odlišný od těch ostatních a o to víc obohacující se zajímavou zkušeností, kde třída 12L opět dokázala, že je parádní tým, který do všeho jde s plným nasazením a když se chce, tak vždy jde i s velkými pochvalami.

Tereza Radová 12L

EURYTMICKÝ TÝDEN 12L

TRÍDNÍ CESTA DO ITÁLIE

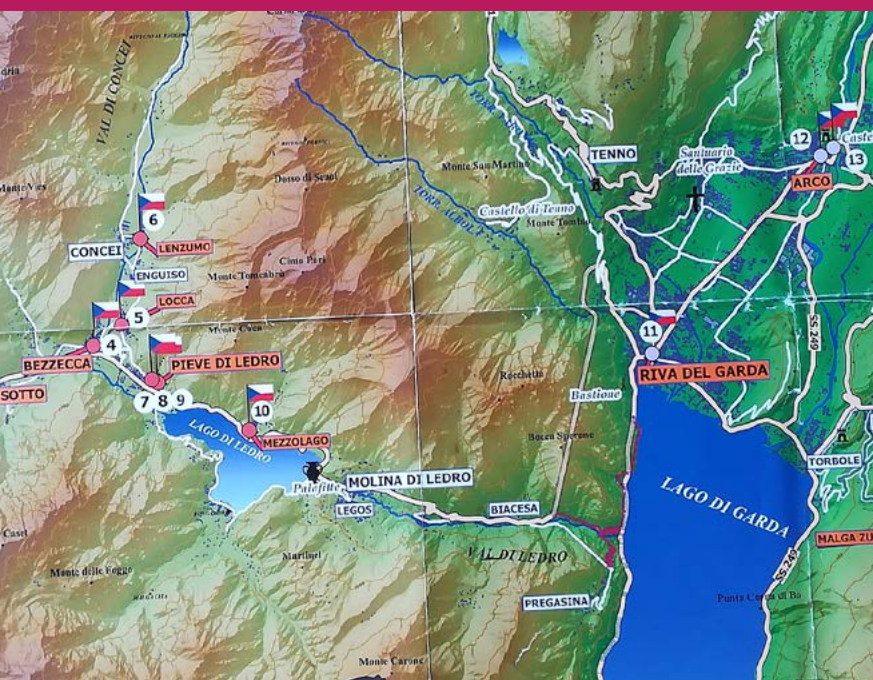

My, 12. třída waldorfského lycea, jsme se účastnili zájezdu do údolí Valle di Ledro v rámci sportovního týdne. Zájezd probíhal od pondělí 1. 5. až do neděle 7. 5. Akce se zúčastnilo přibližně čtyřicet studentů a čtyři pedagogové.

Odjezd byl tedy naplánován na pondělní ráno 1. 5. a sraz byl na parkovišti pod Svatou horou. Vydali jsme se na devíti-hodinovou cestu do Lederského údolí. Projeli jsme Českem, Němec-kem, Rakouskými Alpami a nakonec se dostali do hornaté Itálie. Do naší destinace jsme dorazili až v pozdních odpoledních hodinách. Ubytování jsme byli v hotelu Cadria.

Druhý den byl nabytý programem. Hned ráno jsme se vydali na cestu. Naše první zastávka byla u Garibaldiho zákopů, jež jsme si mohli volně projít a prohlédnout. Dále jsme pokračovali do městečka Pieve di Ledro. Tam jsme nejdříve navštívili pivnici Birrificio Leder pana Pelegriniho. Ukázali nám jak se pivo vyrábí a také jsme dostali malou ochutnávku. Pak jsme se šli podívat na pláž u jezera Lago di Ledro a po této krátké přestávce jsme navštívili původní starou lékárnu Foletto. Poté jsme šli na prohlídku muzea z doby bronzové z období 2200–1350 př. n. l.

Naší poslední zastávkou dne byla kovářské cvočkařské kovárny Fucina de le Broche, kde se na nás dokonce přišel podívat a pozdravit starosta města.

Třetí den jsme se vypravili až do daleké Verony. Nejdříve jsme si v tomto starobylém městě šli prohlédnout impozantní stavbu římského amfiteátru z doby Císaře Augusta. Poté jsme ovšem navštívili i slavný Juliin balkon a hned nato se přesunuli na náměstí Piazza delle Erbe, kde jsme si mohli prohlédnout všechny památky, jako například – dům Colonna di San Marco, Fontana Madonna Verona, sochu Dante Alighieriho či věž Torre dei Lambertini. Na cestě zpět z Verony jsme se zastavili v tradiční ital-

ské vinici Soave, kde nás seznámili s pěstováním vinné révy a výrobou vína a jeho skladování.

Ve čtvrtek jsme vyrazili na túru kolem jezera Lago di Ledro. Dostalo se i na zastávky na koupání pro odvážlivce, no a nakonec jsme dorazili do Ledro Land ART parku. Tam jsme si prošli les a prohlédli dřevěné sochy a skulptury.

Pátý den jsme vyrazili stezkou Cascata del Ponale s překrásným výhledem na Lago di Garda. Dorazili jsme do města Riva del Garda na břehu jezera. Bylo nám umožněno si toto překrásné italské město sami projít a pokochat se. Dále jsme se nalodili na trajekt a vypluli na Lago di Garda. S krátkými zastávkami jsme

pokračovali dále po jezeře, až jsme konečně dorazili do malebného městečka Malcesine. Celé toto město přímo dýchalo italskou atmosférou. Sestoupili jsme na pláž, kde byla znovu možnost koupání. Poté jsme znovu dostali nějaký volný čas. Pak už byl čas nasednout znovu na trajekt a vrátit se do Rivy a odtud do hotelu.

V sobotu, ty zdatnější z nás čekal výstup na horu Cima Pari (1991 m. n. m.). Již ze začátku jsme pocítovali únavu a bylo to stále horší a horší. V jednom úseku byl výstup pozvolnější a mohli jsme si trochu oddychnout, avšak hned poté nastal znovu strmý kopec. Část skupiny se pod vrcholem odpojila a vzdala to. Zbytek však pokračoval dál, dokud jsme nedosáhli vrcho-

Foto: archiv školy

lu. Byli jsme všichni unavení, ale šťastní. Se-
stup byl také velmi náročný, ale zvládli jsme to
a odpoledne se vrátili na hotel. K večeru jsme
nasedli do autobusu a vydali se na cestu zpět
do česka.

Do Příbrami jsme dorazili v neděli 7. 5. ko-
lem sedmé hodiny.

Myslím, že mohu mluvit za všechny, když
řeknu, že jsme si výlet do Itálie náramně užili
a obohatil nás. Jsme rádi, že jsme mohli navští-
vit naše partnerské město. Na závěr bych ještě
chtěl poděkovat za celou naši třídu paní učitel-
ce Kramářové a panu učiteli Bryndovi za to, že
celý zájezd zorganizovali.

Jaromír Fiala

ITALSKÁ SLOVÍČKA A FRÁZE

Ahoj! Ciao! (čáó!)

Dobré ráno / dopoledne Buon giorno
(bon džórno)

Dobrý večer Buona sera (buona sera)

Vítej(te)! Benvenuti!

Jak se máš? Come stai? (kóme stai?)

Mám se dobře, díky. Sto bene, grazie.
(sto béne, grácje)

A ty? E tu?

Dobře. Bene. (béne)

(Velice) vám děkuji. Molte grazie.
(molte grácje)

Není zač. Non c'è di che. (non če di če)

Ahoj, příteli! Ciao amico! (čáó amiko!)

Moc jsi mi chyběl! Mi hai mancato/a
molto! (mi ai mankáto molto)

Co je nového? Che c'è di di nuovo? (ke
če di nuovo?)

Nic. Niente. (něnte)

Dobrou noc. Buona notte. (buona notte)

Nashledanou později. A dopo. nebo
Arrivederci

Ahoj (při loučení) Ciao!

Děkuji. Grazie (grácje)

Ano. Sì

Ne. No

Prosím (o něco). Per favore

Dnes. Oggi

Dobrý. Buono

Špatný. Cattivo

PROSBA O POMOC, OTÁZKY NA CESTU KUDY KAM ...

Promiňte! Scusi! (skúzi)

Můžete mi pomoci? Può aiutarmi? (puo
ajutarmi?)

Ztratil/a jsem se. Mi sono perso / a.

Kde je lékárna? Dov'è la farmacia?
(dóve la farmačija?)

Jděte stále rovně. Vada sempre dritto.

Zahněte doprava / doleva. Gira a destra
/ sinistra. (džira a déstra / sinýstra)

Hledám... Cerco... (čerko)

Okamžik, prosím! Un momento, per
favore!

Počkejte chvíli, prosím! Aspetta un
momento, per favore!

Kolik to stojí? Quanto costa questo?
(kuanto kósta kvésto?)

Kolik jsem vám dlužný? Quanto le
devo?

Pojďte se mnou. Vada con me.
(vada kon me)

PŘEDSTAVENÍ SE

Mluvíte italsky/anglicky? Parla italiano
/ inglese?

Jen trochu. Solo un poco. (sólo un póko)

Jak se jmenuješ? Come ti chiami?
(kóme ty kjámi?)

Jmenuji se... Mi Chiamo... (mi kjámo...)

Pan, paní, slečna Signor.../ Signora.../
Signorina... (siňor, siňora, siňorína)

Rád tě poznávám! Sono fortunato di
conoscerti! (sono fortunáto dy konóšerty)
/ Sono lieto di conoscerla.

Jsi moc milý! Sei molto gentile! (sei
molto džentyľe!)

Odkud jsi? Di dove sei? (dy dóve sei)

Odkud jste? (vykání) Di dovè é Lei?

Jsem z České republiky. Sono della república Ceca. (sóno della
repúblika čéka)

Jsem Čech / Češka. Sono Ceco / Ceca.
(sóno čéko / čéka)

Kde žiješ? Dove abiti? (dóve ábity?)

Bydlím České republice. Abito nella repubblica Ceca. (ábito nela
repúblika čéka)

Jak se vám tu líbí? (vykání) Come Le
piace qui? (kóme le pjáče kvi?)

Itálie je překrásná země. Italia é
un paese meraviglioso. (itálja e un paéze
meraviljóso)

Čím se živíš? Di che cosa ti occupi? (dy
ke kóza ty ókupy?)

Pracuji jako... Lavoro come... (lavóro
kóme...)

Italština se mi líbí. Mi piace la lingua
Italiana. (mi pjáče la lingva italiána)

Kolik je ti let? Quanti anni hai? (kvanty
any aj?)

Je mi dvacet / třicet let. Ho venti / trenta
anni. (o venty / trenta any)

Musím jít. Devo andare. (dévo andáre)

Hned budu zpátky. Torno subito. (torno
súbito)

POPŘEJTE NĚKOMU...

Hodně štěstí! Buona fortuna!

Vše nejlepší k narozeninám! Buon
compleanno! (buon compleanno)

Šťastný nový rok! Buon anno nuovo!
(buon ano nuovo)

Veselé Vánoce! Buon Natale!

Gratuluji! Auguri! / Complimenti!

Dobrou chuť! Buon appetito! (buon
apetyto)

Pozdravuj ode mě... Saluta () da parte
mia...

Dobrou noc! Buona notte! (buona notte)

ZÁKLADNÍ (NEJEN) ZDVOŘILOSTNÍ FRÁZE

Promiňte. (nerozměl/a jsem)	Scusi. Non ho capito ((skúzi. Non o kapíto)
Omlouvám se, je mi líto.	Mi dispiace. (mi dyspjáče)
Žádný problém!	No problema!
Můžete to zopakovat?	Puó ripeterlo?
Můžete mluvit pomaleji?	Puó parlare piú lentamente? (puo parláre piú lentamente?)
Napište to prosím!	Scrivalo, per favore! (skrivalo, per favóre)
Nerozumím!	Non capisco! (non kapísko)
Nevím.	Non so.
To nevím.	Non lo so.
Nemám představu.	Non ho nessun idea. (non o nesun idea)
Jak se to řekne italsky?	Come si chiama questo in Italiano? (kóme si kjáma kvésto in italiano?)
Co je to?	Che cosa é questo? (ke kósa é kvésto?)
Nemluví dobře italsky.	Non parlo bene l'italiano (non parlo béne litaliáno).
Nedělejte si starosti!	Non ti preoccupi! (non ty preókupi!) Důležitá italská slova...
dobry / špatny	jakš takš bene / male / cosí cosí
velký / malý	grande / piccolo (grande / píkolo)
dnes / nyní	oggi / ora (odži / aóra)
včera / zítra	ieri / domani (iéri / domány)
ano / ne	sí / no (sí / no)
Líbí se ti to?	Ti piace questo? (ty pjáče kvésto?)
Moc se mi to líbí!	Questo mi piace molto! (kvésto mi pjáče molto!)
Mám hlad / žízeň.	Ho fame / sete. (o fáme / séte)
ráno / dopoledne	(v denní dobu) di mattina (dy matýna)
odpoledne / večer	di pomeriggio (dy pomeridžo)
dobré odpoledne.	Buon pomeriggio
dobry večer	(na jihu Itálie se používá „buona sera“ již od brzkých odpoledních hodin) Buona sera
večere	di notte (dy notte)
tohle / tamto	questo / quello (kvésto, kvello)
tady / tam	qui, ecco / lá, lí (kvi, eko / la, li)
já / ty	Io / tu (íjo / tu)
mu, jemu / jí	gli / le (lji / le)
Opravdu!	Davvero!
Samozřejmě!	Certo! (čerto)

Podívej / te!	Guarda / guardi!
Pospěš si!	Fa presto!
Co? Kde? Che cosa? Dove? (ke kósa? dóve?)	
Kolik je hodin?	Che ora é? (ke óra é?)
Je přesně deset.	Sono le dieci in punto. (sóno le djéči in punto.)
Dej mi to!	Damelo! (dammelo)
Mám tě rád!	Ti voglio bene! (ty vóljo béne)
Je mi špatně.	Sto male. (sto mále)
Bolí mě	Mi fa male..... (mi fa mále)
Potřebuji doktora.	Ho bisogno di un dottore. (o bizoño dy un dotóre)

POČASÍ

Jaké je dnes počasí?	Che tempo fa oggi? (ke tempo fa odži?) // Neříkat „che tempo é oggi!“
Je teplo / zima.	Fa caldo / freddo (fa kaldo / freddo)
Je vítr.	Fa vento. (fa vento)
Prší	Piova / Sta piovendo
Sněží.	Nevica. (névika)
Svítil slunce.	C'è sole. (če sóle)
Nebe je zatažené.	Il cielo é nuvoloso. (Il célo e nuvolóso)

NÁKUP

Chtěl/a bych koupit...	Vorrei comprare ... (vorei kompráre...)
Jen se dívám.	Dò solo un'occhiata (do sólo un okjáta)
V kolik hodin otevíráte?	A che ora apre? (a ke óra ápre)
V kolik hodin zavíráte?	A che ora chiude? (a ke óra kjúde)
Kolik to stojí?	Quanto costa questo? (kvanto kósta kvésto)
Je to příliš drahé.	È troppo caro (e tropo káro)
Je to velmi drahé!	È molto caro! (e molto káro)
Přijímáte kreditní karty?	Accettate carte di credito? (ačetáte karte di krédyto)
Mohu platit (bankovní) kartou?	Posso pagare con la carta?
Takto stačí, děkuji.	Va bene così, grazie (va béne kosí, grácje)
Chtěl/a bych si to zkusit.	Vorrei provarlo (vorei provarlo)
Nelíbí se mi.	Non mi piace (non mi pjáče)
Jaké číslo?	Che numero? (ke únumero)
Máte o velikost větší?	Ha una taglia piú grande? (a una talja pju grande)
Máte o velikost menší?	Ha una taglia piú piccola? (a una talja pju pikola)
Máte to v jiné barvě?	Ha un altro colore? (a un altro kolóre)

JEŠTĚ NĚCO?	SERVE ALTRO?
JE TO VŠE?	BASTA COSÍ?

RESTAURACE

Můžeme jíst?	Possiamo mangiare? (Posiámo mandžáre)
Máte volný stůl?	Avete un tavolo libero?
Můžeme si dát snídani?	Possiamo fare la prima colazione? (poso fare la prima kolacjóno)
Je tu volný stůl	C'è un tavolo libero? (če un távolo libero)
Stůl pro čtyři, prosím.	Un tavolo per quattro, per favore (un távolo per kvatro, per favóre)
Chtěl/a bych si zamluvit stůl pro čtyři, prosím.	Vorrei prenotare un tavolo per quattro persone, per favore (vorei prenotáre un távolo per kvatro, per favóre)
Menu, prosím.	Il menu, per favore (il menu, per favóre)
První chod	il primo piatto (il primo pjato)
Druhý chod	il secondo piatto (il sekondo pjato)
Dezert	dolce (dolče)
Máte bezmasá jídla?	Avete piatti vegetariani? (avéte piaty vedžetariány)
Ještě trochu, prosím.	Ancora un pochino, per favore (ankóra un pokíno, per favóre)
Objednal/a jsem si...	Ho ordinato ... (o ordýnátó)
Pro mě	Per me..
Účet, prosím.	Il cento, per favore
Číšník.	Cameriere
Bílé víno.	Vino bianco.
Červené víno.	Vino rosso
Snídaně.	Colazione.
Oběd.	Pranzo.
Večeře.	Cena.

JÍDLO

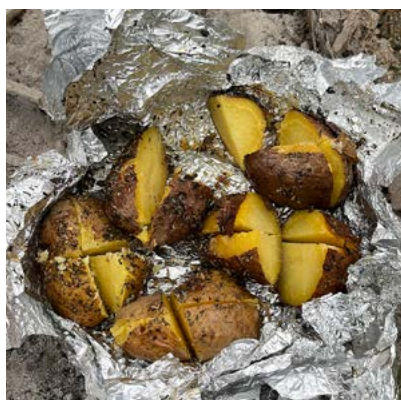
Brambory.	Patate
Houska.	Panino.
Chléb.	Pane.
Cukr.	Zucchero.
Sůl.	Sale.
Zmrzlina.	Gelato.
Mléko.	Latte.
Sýr.	Formaggio.
Okurka.	Centriolo.
Rajčata.	Pomodori.
Vepřové maso.	Carne di maiale.
Kuře.	Pollo.
Klobása.	Salsiccia.

DRUHÝ ROČNÍK UČNI

Celá třída jela na týden na Biologické praktikum na statek do Jamek. Ubytování jsme měli ve stanech a jedli jsme Bio jídla. Začali jsme tím, že jsme si ušili sešitky, do kterých jsme si celý týden zapisovali vše, co jsme se naučili. Každé ráno jsme měli rozcvičku

s paní učitelkou Machkovou. Vyzkoušeli jsme si jak se stříhají vrby, řeže motorovkou, kydají ovce, vyrábí roháček a skládá dříví. Měli jsme tam malé jezírko plné žab, ve kterém jsme se mohli odpoledne koupat. Byla tam pro nás krásna stodola plná překvapení. Paní učitelka Kramářová chtěla namotivovat k běhu, ale upadla. Potom už nechtěl běhat skoro nikdo. Mezi stany

nám běhaly krávy a slepice. Předposlední den navečer přijel pán z Master Šéfa, který nás naučil Seatonův hrnec

– konkrétně kuřata s brambory. Bylo to opravdu moc dobré. Později večer jsme mohli do sauny, kterou vlastnil majitelé statku. Myslím, že jsme si praktikum všichni užili a děkujeme učitelkám za super program.

Kateřina Bezděková
a Petra Zippererová, IJU

Foto: archiv školy

DRUHÝ ROČNÍK LYCEUM

Datum konání: 5.–9.6.2023

Místo konání: Svobodný statek na sou-
toku České Kopisty, Terezín

Účastníci: studenti 11L + učitelé Ro-
mana Kramářová, Zuzana Machková
a Petr Tomeček

Zaměření: Biologické praktikum
v rámci epochy biologie

Činnost: Dobrovolnické práce na statku

Dne 5.6.2023 jsme odjžděli v 10:30 od bu-
dovy školy, po příjezdu na statek nás jedna ze
svěřenkyň statku ubytovala v prostorné míst-

nosti se schody na další menší patro se spa-
ním pro děvčata. Poté nás čekal oběd, který
nám vždy zajišťovali zaměstnanci statku, ve-
čeře jsme chystali po skupinkách a snídaně
nám připravovali učitel. Majitelka statku nás
po obědě provedla všim na jejich statku, tím
co nás čeká a čím se statek zabývá. Když
jsme skončili prohlídku statku tak nás spo-
lupracovník Jaroslav vzal na pole, kde jsme
po následující týden měli pracovat. Zkusili
jsme si hned první práci a to bylo štěpková-
ní, chození po poli a rozhazování kompostu
(hlíny). V průběhu týdne jsme si vyzkoušeli
práce jako sklizeň cibule a následné odstra-
ňování natě, sázení kapusty, kedlubny a dal-
šího, též plení mezi jahodami a jejich sběr
do krabiček.

V úterý nám dopoledne počasí nepřálo
takže jsme ho místo na poli strávili u učení
s paní učitelkou Machkovou. Odpoledne už
však bylo lépe a my vyrazili do pár kilome-

trů vzdáleného města Litoměřice. Zde jsme
měli domluvenou prohlídku v dole, tam byla
docela kosa a paní co nás provázela vypada-
la při výkladu textu, že ji to nezajímá, vůbec
nebaví, což mi přišlo, že docela ztratilo vý-
znam komentované prohlídky, ale pouze můj
pohled, že? D Jinak jsme si udělali pěknou
procházku a cestou tam i zpět jsme viděli Te-
rezín, do kterého jsem se já minulý rok bohu-
žel nepodívala, ale většina lidí ze třídy ano.
Týden to byl nabitý a sem tam i náročný, byli
jsme unavení. Ale jinak je to super nová zku-
šenost a každý jsme si z tamo odnesli něco
svého. Děkuji statku a učitelům za organiza-
ci tohoto týdne!

Procházková Nel 11L

BIOLOGICKÉ PRAKTIKUM 2023

V pondělí 2. 6. jsme po velice obohacující epoše odjeli na Bigr. Cesta byla kratší než jsem si myslela. Když jsme dojeli, hned nás uvítala a ubytovala jedna z místních rezidentek, již farma poskytuje domov. Trošku to rozhodilo hlavní paní Katku, která si to chtěla udělat po svém, ale vše se pak vyřešilo. Když jsme se naobědvali, pobavili a vybavili, šli jsme poprvé na pole, kde jsme špetkovali. Tzn. rozhazovali kompost.

V úterý jsme šli na výlet do Litoměřic a po cestě tam jsme si procvičovali rostliny, ze kterých jsme měli být zkoušeni. V Litoměřicích jsme byli ve falešném dole. Byla tam zima a tma. Pak přišla bylinkářka paní Hanka, která

rozhovory s panem Jaroslavem. Během ohně si nás paní učitelky postupně volali na závěrečné přezkoušení rostlin, které všichni nějak zvládli. V pátek jsme šli na pole a rozloučili se s ním těžkou prací, snědli úžasný oběd a loučili se s obyvateli farmy. S kachnami, prasaty, koněm, krávou Julií i se všemi lidskými místními.

Byl to vyčerpávající, ale krásný týden.

BIOLOGICKÉ PRAKTIKUM

Na praktiku jsme byli 5.–9. 6. Přijeli jsem na statek, kde si nás pan Jaroslav převzal a představil nám špetkování. To jsme pak následně dělali. Další den pršelo, tak jsem se učili vevnitř. Odpoledne už našťastí přestalo pršet a tak jsme mohli jít na pěší výlet do Litoměřic.

„Odjezd!“ „Jsme tu všichni?“ „Jede se!“ Cesta byla v pohůdce, bylo krásně.

„Jsme tu!“ Poslední krok z autobusu, v jakých si českých Kopistech před Svobodným statkem na soutoku.

Uvítala nás milá dívka, jak z nějaké pohádky.

Šli jsme mezi zdi, kde po práci na poli zavěsíme víčka, které budou promítat zas práci na poli...

Bylo to však velmi útulné. K nočnímu představení polních zmatků, nám měly pomoci matrace, což bylo fajn.

Špetkování pole, jak hustá to věc. Hlínu na hlínu, jako bezeslovná zemní terapie ve špetkách.

Litoměřice, myslím že staré to město. Podzemní chodby.

Cibule, petržel, mrkev a jejich malí zloději živin!

Ukradneme je z pole, at nekradou oni pole! Porek se díky nám dočkal těšení se na život. Řádky zeleně.

Kapky vody pomohly našim představám.

nám předala spoustu rostlinné moudrosti (nebo se o to alespoň snažila).

Ve středu nás čekalo celodenní polničení. Sázeli jsme kapusty a pleli záhony se zeleninou. Odpoledne jsme sklízeli cibule. Potom samozřejmě nechybělo každodenní velice dlouhé učení.

Ve čtvrtek jsme dopoledne čistili námi sklizené cibule. To byla taková pohodová práce a pak jsme se rozdělili na skupiny, kdy každá dělala něco jiného. Moje plela bylinky a vím o další, která čistila jahodový záhon. Odpoledne byla ještě nějaká práce na poli a pak jsme udělali oheň, kde jsme vedli velice zajímavé

Ve středu jsme byli na poli celý den. Pomáhali jsme s pleťm, sázením a sklizením. Čtvrteční dopoledne jsme strávili stříháním cibule, kterou jsem včera sklídili. Odpoledne byla přednáška o biodynamickém zemědělství. Večer byl táborák, ráno jsme ještě byli na poli a potom jeli domů.

Vendula A, Linda A, Miriam Ch

BIPR 2023

Už týden před odjezdem jsme se topili v hlíně a jako bubliny horkého vzduchu, jsme měli pomysleni na prahnoucí slunce nad námi.

Milé lidi, dobré jídlo, naše kuchařské dovednosti.

Znalost květin a stromů nám dopomohla k dobrému pocitu večer u táboráku, ale také hlavně k oddálení situace beznaděje, uprostřed české divočiny.

Zajímavé pohledy a dramatické slova pána, co nám říkal, jak s polem trávit čas.

Jako závěr krásné dárky, reálně co jsme chtěli!

Následovaly jahody a říci kamarádům krávkě, koni, prasátkům a kachničkám Ahoj!

Filip Janošec

BIOLOGICKÁ PRAXE

Den začal tím, že jsme do školy přišli s těžkými batohy, byl všeobecný kroužek a po éře, na kterém NPM podávalo více informací o výletu. Když přijel autobus, naložili jsme kufry a nasedli do autobusu, udělali jsme 2 zastávky, v Praze a na benzínce. Brzy se výhled za oknem změnil z měst na vesnice, byla vidět pole a hory v dálce, po příjezdu jsme se usadili v domě, kde jsme

po obědě rozebrali matrace a vybrali místa, kde budeme spát. Měli jsme také prohlídku farmy a pole, také jsme rozházeli kompost na rostliny a poté, co jsme se nechali odvézt k jezeru, kde jsme se trochu prošli a po návratu zpět, šla naše skupina vařit večeři. Druhý den přišlo a my jsme nešli na hřiště, ale také jsme udělali další rutinu. V dalších dnech jsme pracovali na poli, kopali, sázeli, zakofeňovali, sbírali lesní plody, sbírali cibulky a odřezávali jim hlavy. Jídlo bylo vždy velmi chutné a uspokojujivé a po práci večer byli všichni unavení. Měli jsme také oheň, na kterém jsme smažili sýr, klobásy a chleba. Poslední den výletu jsme pracovali na poli, po obědě a poté nám promítli velmi zajímavý film o zemědělství, poté jsme si sbalili věci a naložili je do autobusu,

který přijel a odjel.

Tento výlet mě naučil toleranci a připomněl mi zemědělskou praxi na Ukrajině, když jsme na ni chodili ve staré třídě. Moc se mi to líbilo a všechno bylo v pohodě a jsem se všemi spokojený.

Kruhlova Lisa

BIOLOGICKÉ PRAKTIKUM

Náhradní klasifikace

Protože, jsem se nezúčastnila praktika, tak jsem měla za úkol vypracovat seminární práci v rozsahu 15 normostran. Práci jsem měla vypracovat jako takovou menší ročníkovou práci. Měla obsahovat úvodní stranu, obsah, úvod, teoretickou část, závěr a seznam použité literatury. Teoretická část obsahovala: úvod do tématu, popis hlavních směrů zemědělství: intenzivní = konvenční, regenerativní, ekologické a biodynamické. Všechny směry jsem popsala stručně, ale biodynamické hodně podrobně. Poté jsem popisovala 9 preparátů – stručně. Kromě jednoho, který zadala paní učitelka Machková (pro každého 1 preparát). Já jsem měla rohový hnůj. Poté jsem porovnávala všechny uvedené typy zemědělství. Práci uzavřela a dopsala seznam použitých zdrojů. Dozvěděla jsem se spoustu nových informací.

Berenika Brůnová

OBHAJOBY RP 12L

17. května 2023 proběhly obhajoby ročníkových prací studentů dvanácté třídy waldorfského lycea.

Obhajoby se konaly v Domě Natura v Příbrami za přítomnosti pedagogů a příbuzných či přátel studentů. Každý student měl na představení a uvedení své ročníkové práce daný časový limit patnácti minut, který nesměl být překročen. K dispozici

měli studenti i projektor, na kterém mohli promítat prezentace spojené s ročníkovou prací. To ovšem nebylo povinné. Každý student si tak mohl sám zvolit, zda této možnosti využije. U obhajob byla neustále přítomna komise skládající se z třídní učitelky, konzultanta a oponenta ročníkové práce daného studenta. Oponenti mohli pokládat dodatečné otázky, pokud studentovi zbyl nějaký čas.

Při své obhajobě musel každý student představit všechny tři části své ročníkové práce. Tedy část teoretickou, praktickou a uměleckou. Umělecké části si studenti přinesli s sebou, takže celý prostor byl vyplněn různými uměleckými děly. Po celou

dobu obhajob se také bylo možné o přestávkách občerstvit. Celá atmosféra působila velmi profesionálně, zároveň však byla cítit vzájemná důvěra a podpora studentů, ať mezi sebou, nebo od komise. Všichni studenti 12. třídy lycea své práce v čas odevzdali a také úspěšně obhájili za pomoci paní třídní učitelky Kramářové a jejich konzultantů.

Veronika Dandová, studentka 12L

VÝLET 10L

Dne 26. 5. uzavřeli studenti 13. třídy waldorfského lycea čtyřleté studium na waldorfské škole v Příbrami.

JAK VYPADALY JEJICH POSLEDNÍ DNY?

Poslední zvonění a loučení se školou před maturitami

Tak nastal čas, kdy se s vámi loučíme i my, 13L. Myslím si, že mohu mluvit za všechny, když řeknu, že si každý z těchto čtyř let odnesl nezapomenutelné vzpomínky a kamarádství, které si v nějaké podobně s sebou ponese po zbytek života. Zažili jsme spolu chvíle dobré, i špatné, ale nejdůležitější je, že jsme je zažili jako jedna třída, stáli při sobě a každý jsme se při tom měli možnost posunout zas o kousek dál.

V pátek 12. 5. jsme na poslední školní den, před vypuknutím maturity, vyšli do ulic. Rozhodli jsme se, že na naší škole zas obnovíme tradici posledního zvonění (v našem případě bez zvonění :-)), kdy je zvykem pro maturanty na poslední den školy vyjít do ulic v kostýmech a vybírat peníze od kolemjdoucích. Někteří se rozhodli obléct ve stylu hippies nebo za tzv. "waldorf maminy", někdo šel za sportovce, doktory a jiné.. Dohromady jsme vybrali téměř 1800,-

Poté jsme se rozloučili se školou na našem posledním ranním kruhu, kde jsme ostatním zazpívali píseň a dostali přede všemi vysvědčení. Postarali jsme se o to, abychom důstojně odešli nejen my, ale i naše paní učitelka Iveta Machutová, která na naší škole působila již mnoho let, a teď byl čas dát sbohem i jí.. Málodko ví, že paní učitelka Machutová začínala na WŠ jako třídní většiny z nás již na základní škole ve 3.třídě v roce 2012.

Vytvořili jsme tedy vysvědčení i pro Ivetu a naši třídní paní učitelku Janu Haraštovou a vzduchem létaly nejen úsměvy, slzy ale i konfety:)

MATURITA FORMALITA?

Teď k samotné maturitě, která probíhala po celý týden od 22. do 26. května. Maturita je vlastně odrazem toho, jak každý jednotlivě působil na škole po celé čtyři roky, je na každém z nás abychom se zamysleli nad tím, kolik času jsme se učení věnovali a jak jsme k němu od začátku přistupovali, zda to bylo průběžně nebo až posledních pár týdnů před samotnou maturitou, a zda si z toho třeba i něco odnese, nebo je to jen taková formalita?

Mohu s radostí prohlásit, že naše třída maturitu úspěšně zvládla a přejeme hodně štěstí i dalším ročníkům! Tara McDonnell

ROZLOUČENÍ (OSLAVA) V ZALUŽANECH

Stalo se zvykem, že rodinný statek manželů Maškových byl naší základnou pro třídní výlety na konci 11. i 12.ročníku, a tak kam jít abychom se měli vydat po ukončení maturit! V pátek krátce po poledni odmaturovali poslední z nás, rozloučili jsme se skvělou paní předsedkyní maturitní komise paní Katkou Kozlovou z českobudějovického lycea a jelo se do Zalužan! Radovat se s námi přijela i naše druhá třídní polovička - učňové, kteří svou misi ukončili již před rokem. Bylo to krásné setkání, spousta smíchu, slz, radosti, odpuštění i obav z toho co bude dále. Víme, že jedno je jisté, za rok opět v Zalužanech!

Slavnostní předávání maturitního vysvědčení a certifikátů

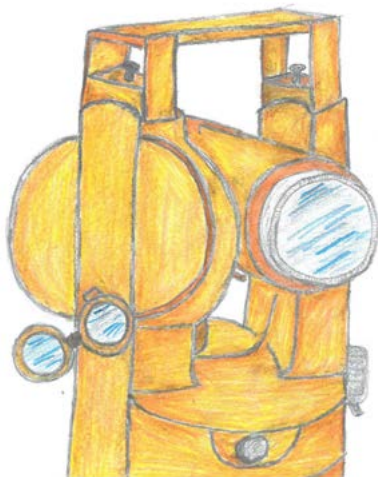
31. května mě čekala poslední milá povinnost, slavnostní předání maturitního vysvědčení. Dokázali jsme to, po čtyřech letech prezenční i distanční výuky stáli přede mnou absolventi 13.ročníku lycea. Po obrovském vypětí posledních měsíců jsem se na ně dívala s naprostým vnitřním klidem a pustila je do světa. Děkuji všem rodičům, příbuzným, přátelům a v neposlední řadě učitelům, kteří s námi tyto chvíle sdíleli.

Jana Haraštová

UKONČENÍ STUDIA 13L

Letošní desátá třída absolvovala na přelomu dubna a května Zeměměřičské praktikum, které bylo vůči předešlým letům odlišné hned ve dvou věcech. Za prvé se celá 10. třída (tedy učni i lyceáni dohromady) rozdělili do dvou skupin a tedy se praktikum odehrálo ve dvou turnusech (společný obrázek obou skupin souměrný, ne současný před domem číslo 10 vznikl až díky grafikům). Ony totiž naše třídy jsou více početné než dříve bývaly, za což jsme rádi.

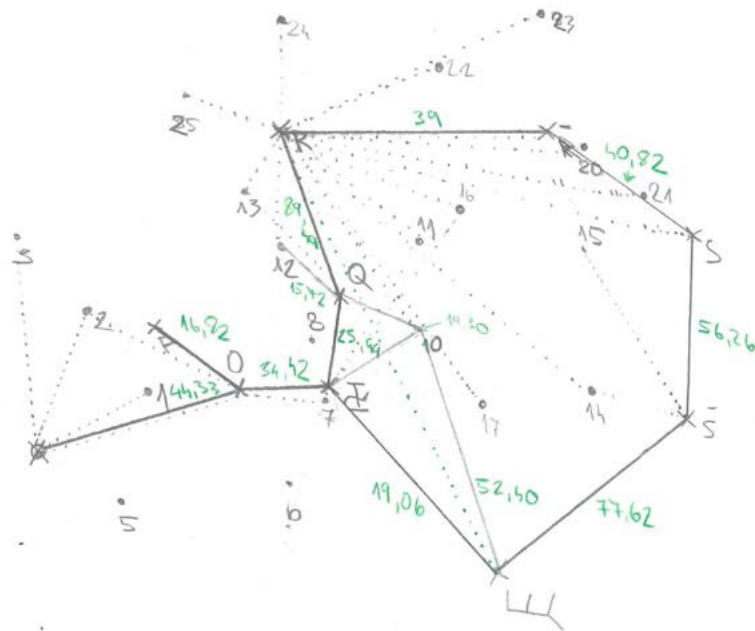

Za druhé a to především bylo praktikum výjezdní. Byli jsme na předem neznámém místě. Byla to skautská základna u Oslova poblíž Zvíkova, podmínky to byly možná

pro někoho krušné, ale proč si nezkusit být na pár dní bez elektřiny, vařit si sám a teplou vodu si vždy muset ohřát na ohni či v brataru.

Cestou do tábořiště jsme navštívili svatou Annu, poloostrov v meandru Otavy, kde jsme se seznámili, jak to tak bývá, s jednou milou paní, která se ukázala být jednou ze skupinky nadšenců, kteří v roce 1991 zakládali u nás a v Písku první Waldorfské školy v ČSR.

V tábořišti nám bylo dobře, i když asi pro skoro každého to tam chvílemi nebylo vůbec lehké. Večer zněli dlouho písně od ohně. Buřty a rohlíky se konzumovali až nezdravo, kečup a hořčice tekly proudem.

Tiché hvězdné noci. Palouček stříbrně Lunou při cestě ke kadibudkám. Ráno společně snídaně, pro někoho problém se vstáváním, pro jiného s čekáním na ostatní. Cesty pro vodu ke studánce. Má dokonale propůjčená dívčí Eska. Zkrátka ALL-INCLUSIVE and DIY (Do It Yourself) současně.

Ale jen jíst, zpívat a mít pohodu či ponorku jsme tam nejeli, měřili jsme! Provedli jsme všechna potřebná měření zeměměřičskými přístroji tak, abychom z nich dokázali vytvořit mapu.

Třetí den jsme vyrazili na výlet směr Zvíkov. Soutok zlatonosné Otavy a zpěvné Vltavy je stráženo tímto královským klenotem gotických hradů. Bylo tam krásně.

Čtvrtý den jsme tvorbu map pouze započali, ale samotné rýso-

Foto: archiv školy

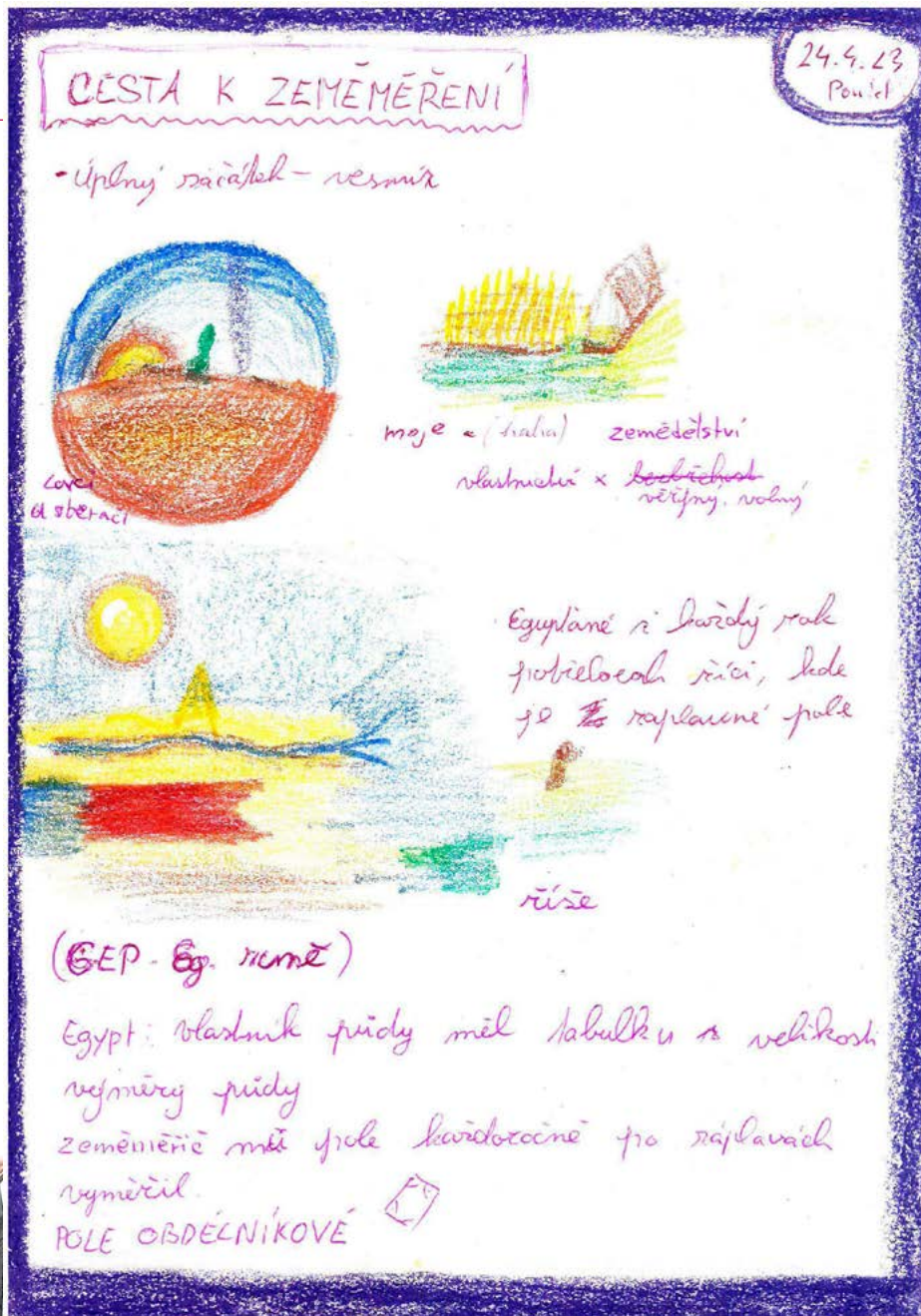

vání načisto neprovedli. Ono taky rýsování na stole z fošny pokryté igelitovým ubrusem s připevněnými po boku a ještě po zajímavými zážitky nabitými dny až k nevydržení mimo postilku doma není žádná rozkoš. Tak nám tato sladká nástěnná tečka za praktikum zůstala do lavic.

Pak cesta domů. Praktikum se neobešlo bez personálních ztrát, do školy se vrátili z původních dvaceti jen tři... ostatní jeli domů po své ose:)

Pro mne to byl krásný čas, náročný, ale k nezaplacení. Děkuji všem zúčastněným. Jedna noha naší asistentsko Petrovské, mistrovsko Tomášovské a učitelstvo Mojžírovské zeměměřičské trojžky, teší se na příště,

Mojmír Poprocký

ŘEMESLNÝ TÝDEN 10. TŘÍDY

Foto: archiv školy

